Spejder Jul

1952

KFUK-Spejdernes 6. landslejr ved „Eskildstrup"

Under mottoet „Dag er oppe — dåd os vinker" oplevede 8000 grønne pigespejdere herlige dage omkring den 5000 år gamle stendysse. Her ser vi nogle ceremonier fra lejrens oldtidsplads og et kig ind gennem lejrens indgangsportal og på en lejrplads.

SPEJDER JUL 1952

Udgivet af: KFUM-Spejderne i Danmark, Det Danske Spejderkorps, Det Danske Pigespejderkorps og KFUK-Spejderne i Danmark.

Redaktionsudvalg: Gudrun Due-Jensen, Annesofie Hermann, Fritz Lerche og Erik Schwarz (ansvh. redaktør).

Forside tegnet af Axel Mathiesen. Bagside tegnet af Aage Gotved. Typografi: Erik Ellegaard Frederiksen. Clemenstrykkeriet, Århus.

AAGE FALK HANSEN ★ DEN LYSE NAT

I de lyse nætters tid skrives disse linier. Der ligger et opalagtigt skær henover skovene. En enkelt stjerne sidder som et dejligt smykke på sommernattens himmel. Hvem kan sove en sådan nat? Man går ude i haven. Det er så lyst, at man ser træerne, gårdene og dyrene på marken som mørke silhuetter. Fuglene vågner nu og da op af deres korte blund og småkvidrer. Også de har vanskeligt ved at sove. Nogle spejdere ligger for åben teltdør og ser ud i den lyse nat. —

I en skøn afkrog af verden ånder alt fred, og dog er det umuligt at glemme, at der ligger et helved-mørke over dele af verden — et mørke, i hvilket alle onde ånder fejrer vilde orgier og hidser mennesker op til krig og brodermord. Det er mere end menneskeværk; det er ondskabens magt af overnaturlige dimensioner, som har besat mennesker og driver dem frem gennem brand, vildskab og mord — deres egen undergang i møde.

Hvor kan et angstfyldt menneskesind falde til ro i en sådan verden! Ingen ved dog, hvornår blodskvulpet når dette lands kyster, som nu ligger og drømmer i de lyse nætter. Tankerne flakker hvileløse om for at finde noget, der kan afgive et holdepunkt i en verden af ond meningsløshed — noget, som midt i håbløsheden rummer et håb.

Da kommer der til de urolige tanker en ældgammel, men evigung fortælling om den lyseste af alle lyse nætter — den lyse nat på Bethlehems mark, da det for første gang blev jul på jord.

Der lå nogle hyrder og holdt nattevagt over deres hjord.

Gid det første daggry dog snart ville gøre ende på denne kolde, mørke nat! De småblundede, fo'r nu og da op med et lille ryk, så ud over hjorden — der var intet foruroligende; så blundede de videre, indtil de blev vækket af et lysskær, der havde boret sig gennem deres øjenlåg og presset dem op. Hvor kom det fra? — Ildebrand? — Nej, de kunne ikke lugte noget ...

Lyset bredte sig og tog til i styrke. Nu vidste de, hvorfra det kom. Det var, som havde usynlige hænder draget nattehimlen til side som et forhæng; og dér stod de målløse af forundring og så lysvæld bagved lysvæld i himlen ind.

De havde ofte hørt om engle, men aldrig set nogen, og så var de endt med at mene, at de ikke eksisterede. Men nu stod der en engel lyslevende lige foran dem, det var ikke til at tage fejl af; hjertet hamrede i livet på dem — som på en fugleunge mellem menneskehænder. De var ellers ikke lette at forskrække; men dette her var mere, end deres koldblodighed kunne stå for. Englen må have set frygten brede sig over hyrdernes ansigter, thi det allerførste, som dette himmelske sendebud sagde til dem, var: »*Frygt ikke!*« Det kunne ikke nytte, at englen fortalte dem sin glædelige nyhed, før frygten var veget fra dem.

Men så kom fortsættelsen — den første juleprædiken, som har lydt på denne jord: »Se, jeg forkynder eder en stor glæde, som skal være for hele folket, thi eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids by. Og dette skulle I have til tegn: I skulle finde et barn svøbt, liggende i en krybbe ...«

Denne nats underfulde oplevelse stod for bestandig mejslet i hyrdernes sind. De havde opfattet hvert ord, hver tone, så de siden kunne fortælle det til Maria nøjagtigt, som det var sket.

Da mørket atter sænkede sig over Bethlehems marker, var hyrderne på vej til stalden i Bethlehem. De lignede ikke de mange, der bliver hængende i en diskussion om Jesus i stedet for at gå til Jesus selv.

Og da de så stod bøjet over det lille barn i krybben, fyldtes deres hjerter til randen af glæde — en glæde så stor, så dyb, så rig — helt forskellig fra al anden glæde, de hidtil havde kendt.

Kristus er født! — Så var da deres folks årtusindgamle drøm gået i opfyldelse.

Og nu vidste hyrderne, at bag om al jordens nød og uretfærdighed, bag al djævlebesat ondskab, og højt hævet over den romerske ørn, som altid svævede truende over deres stakkels besatte land — dér er den usynlige verden, som de i et uforglemmeligt øjeblik havde stirret ind i — derfra var englen kommet lige fra Gud selv med den første glade julehilsen. Var det ikke, som havde de hørt det kærligste hjerte, Guds eget hjerte, banke dem i møde hin lyse nat!

☆

Og lad os nu tage Gud på ordet og tro, at når han gennem sin engel siger: *Frygt ikke!* — så betyder det, at hvordan det end går ude i den store verden og i din og min lille verden, så vil Jesu Kristi Gud og fader — din og min Gud og fader — aldrig nogensinde lade os i stikken. Han vil altid være os nær og under alle forhold, selv de vanskeligste, drage kærlig omsorg for os.

Ja, så glæder vi os til igen at høre det gamle, evigunge julebudskab, som ingen menneskelig magt kan bringe til at forstumme — lige så lidt som kejser Augustus kunne slukke den stjerne, der viste de vise mænd vejen til Bethlehem.

Illustration af Stefan Viggo Pedersen

Dette er historien om begyndelsen til en drengs eventyr – eller rettere: det *er* et historisk eventyr, som viser, at det, der synes en lille ting, kan forvandles til det helt store. Når den rigtige dreng møder det.

*

Illustreret af Sigvard Hagsted

EN DRENG OG ET FYRTØJ

Af Aage J. Chr. Pedersen

Vi er i London, en kold, blæsende aften i begyndelsen af november 1870. På Liverpool Street Station står i den dårligt oplyste ventesal et par hundrede mennesker utålmodigt ventende på, at dørene ud til perronen skal blive åbnet.

Der er ganske vist en times tid endnu, før toget til Harwich skal afgå, men der er mange, som skal med, så det gælder om at være blandt de forreste og få sikret sig siddeplads. I gaslygternes blafrende skær ser vi, at alvor og træthed står præget i de mange ansigter, og den dæmpede samtale står som en mørk summen i luften og afbrydes kun af avissælgernes skingrende råb om de sidste nyheder fra den fransk-tyske krig og det nu helt indesluttede Paris.

Men lytter vi godt efter, hører vi, at næsten alle de rejsende taler tysk, og vi bliver hurtigt klar over, at dette er en transport af tyskere, mænd, kvinder og børn i alle aldre, som i sidste øjeblik er sluppet ud af Frankrig og nu via London over Rotterdam er på vej hjem til deres fædreland.

Midt i dette mylder af mennesker og kasser og kufferter står en lille gruppe, som hører sammen – en mand og hans kone med deres tre børn: den 12 årige Rudolf, hans lidt ældre søster Louise og den noget yngre Emma. Det er tydeligt, at det er Rudolf, som skal rejse. Han er en høj, mager dreng, med noget sammenbidt, bestemt over det blege, ret kønne ansigt. Den sorte, lådne overfrakke og runde, blå hue med guldbånd gør ham let at kende fra de andre drenge – og dette var også meningen.

Forældrene og de to søstre har slået kreds om ham, og det er næsten hele tiden faderen, som fører ordet.

»Når du nu kommer til Augsburg, må du hilse onkel Barnickel og tante Betty fra os alle og huske at takke dem så hjerteligt, fordi de vil tage sig af dig og derved hjælpe os i en vanskelig stund.

Der bliver nu stor afstand imellem os, lille Rudolf, men dog ikke større, end at vi ad bønnens vej kan nå hinanden hver dag. Husk det, min dreng. Det er jo kun for din egen skyld, vi sender dig af sted, for at du under andre og tryggere forhold kan vokse op til at blive en dygtig ung mand. Når krigen nu snart er forbi, rejser vi tilbage til Paris – og så skal vi igen være sammen i vort gamle hjem.

Indtil da må vi lægge alt i Guds hånd og stole på ham. Lykkelig rejse, min dreng.«

Rudolf havde svært ved at beherske sin bevægelse, og store tårer trillede ned ad hans magre kinder. Bare det tog dog snart kørte frem, så denne tunge afsked kunne blive overstået –.

Moderen benytter øjeblikket til nogle mere praktiske formaninger:

»Sørg for at spise maden i den lille æske først, Rudolf –, og pas godt på mappen med gaverne til Barnickels –, og prøv på at få sovet lidt på rejsen, min dreng. Og husk, at vi elsker dig, hvordan det så siden vil gå.«

Søstrene græder stille, – det er så svært at skulle tage afsked med deres broder, som de holder så meget af. Men pludselig slåes perrondørene op på vid gab, og der kommer bevægelse i menneskemængden, som klemmer sig forbi kontrollen og ud på perronen, hvor toget til Harwich nu er kørt frem.

Da Rudolf med sine pakker og kuffert er

»Du rejser alene?« spurgte den fremmede på tysk.

kommet på plads i toget og står ved det åbne vindue, rækker faderen et brev op til ham:

»Det havde jeg nær glemt. Læs det på rejsen, når du selv får lyst til det — det er en hilsen fra dit hjem, — det bedste, vi kan give dig med på vejen.«

Rudolf stikker brevet i lommen, nu vil han være stærk — som en mand.

En klokke ringer, og kupedøre smækkes i, — et skærende pift fra lokomotivet, og langsomt ruller toget ud fra stationen. Rudolf vinker og vinker til sine forældre og søstre, til de glider ud i et med mørket, og med tungt hjerte trækker han vinduet op og sætter sig tilrette i den lille trange kupe.

På bunden af hans gode og ærlige drengesjæl lå en mærkelig forventning, næsten en vished om, at denne rejse var indledningen til hans drengedrømmes virkeliggørelse —, drømmen om engang at blive en mand, som øvede stordåd i verden og derved kastede glans over det hjem, han elskede så højt.

Og det blev virkelig sådan. Da Rudolf Diesel en årrække senere — i 1898 — genså London, var han berømt over det meste af verden som opfinderen af den forbrændingsmotor, som fik navn efter ham — Dieselmotoren.

☆

Mens toget med de tyske flygtninge i den mørke november-aften skumplede afsted mod Harwich, sad Rudolf Diesel træt og nedtrykt i sit kupehjørne og lod tankerne gå deres egne veje — tilbage til London og Paris og fremad mod en ukendt fremtid i Augsburg.

Hans øjne faldt hurtigt til, uvilkårligt foldede han sine hænder foran sig som altid, før han sov ind, da en ældre herre lige over for ham gav sig til at udspørge ham på kryds og tværs. Rudolf var egentlig ikke oplagt til at snakke, men med naturlig velopdragenhed svarede han høfligt og korrekt på mandens spørgsmål og finder efterhånden en slags tilfredsstillelse ved at kunne fortælle om sig selv.

»Du rejser alene?« spurgte den fremmede på tysk.

»Ja, mine forældre bliver foreløbig i London, men vi er ellers fra Paris,« svarede Rudolf, ikke uden en vis stolthed.

»Jeg kan høre det, dit tyske er ikke så godt.«

»Vi taler lige så meget engelsk og fransk som tysk hjemme, så —«

»Det skal nok komme, men fortæl mig nu, hvad du synes om Paris.«

Rudolf var med eet lysvågen. Han fortalte om hjemmet i Rue-Fontaine-au-Roi, hvor faderen havde lædervare-værksted, om millionbyen med de 80,000 gaskandelabre rundt på gaderne, der ved aftenstid lå som badet i lys, om omnibustrafikken på de brede boulevarder og om den nye, berømte »ceinture«, bybane. Med barnlig stolthed udbredte han sig om de nyeste tekniske fremskridt i Paris, som om alt dette var hans tilhører ganske ubekendt.

Den fremmede herre smilede. »Hvor gik du i skole, min ven?« spurgte han.

»I den protestantiske skole.«

»Se, se — hvad hedder du for resten?«

»Rudolf — Rudolf Diesel.«

Herren blev pludselig interesseret, han iagttog Rudolf et øjeblik og spurgte så:

»Diesel — ? Var det dig, som i foråret fik broncemedaillen af Societe pour l'Instruction Elementaire ved festen i Palais de l'Industrie?«

En rødme skød op i Rudolfs ansigt, han var forbavset og lidt forlegen, men også en smule stolt, da han svarede: »Ja, det var mig.«

Hans rejsefælle gjorde en ærbødig bøjning over imod ham: »Det glæder mig meget at have gjort en så dygtig ung mands bekendtskab. Hvor gammel er du, min ven?«

»Tolv et halvt,« svarede Rudolf.

»Du forbavser mig,« sagde manden. »Så skal du vel være ingeniør og studere i Augsburg?«

»Ja, hvis jeg selv må bestemme det, men — mine forældre er ikke så godt stillet for tiden.«

»Hold fast ved dit mål, min dreng, så skal du nok engang nå det. Har du været på museet?«

Om han havde. Rudolf kastede sig ud i en begejstret skildring af sine mange besøg på verdens ældste tekniske museum »Conservatoire des arts et metiers«, nogle skumle rum i et gammelt kloster, hvor han siden sit tiende år havde haft sine lykkeligste timer sammen med sin tegneblok. Her havde han lavet sin flotteste tegning — verdens ældste automobil, Cunots trehjulede, mægtige dampvogn fra 1770, dette sjove køretøj med de store hjul og den tykke kedel, der lignede en tepotte.

I stilheden her mellem de gamle, mærkelige maskiner og apparater havde han ofte følt sig som i en kirke — hørt fortiden tale og lyttet til noget inde i sig selv, som indviedes han her til en fremtid, hvor han som mand selv skulle skabe hidtil ukendte maskiner.

»Når krigen er forbi, går vi ind i en tid, hvis teknik vil overgå alt, hvad vi kan tænke os til i dag,« sagde den fremmede hen for sig — »mennesket vil lære at skabe kraft i en kedel uden forudgående forbrænding.«

»Og så er dampmaskinens tid forbi,« kunne Rudolf ikke dy sig for at bemærke.

»Måske, min dreng, der vil ske store ting i de næste femogtyve år. Når du kommer til Augsburg, skal du gå op på Industriskolen og se det pneumatiske fyrtøj. Det er mange år gammelt og noget af det mærkeligste, jeg har set. Nå, god rejse, min unge ven, du revolutionerer nok verden engang,« lo han. Toget holdt ved en lille station før Harwich, og den fremmede steg ud. Rudolf sad alene tilbage i den halvmørke kupe, opfyldt af samtalen med den ubekendte rejsende.

Det fyrtøj ville han nu alligevel huske at få set —. Mon han var ingeniør — eller lærer — eller måske præst? Han var i hvert fald mægtig interessant, — netop sådan havde han altid ønsket at kunne tale med sin far — om alt det nye, som optog ham. Men far var så — mærkelig — sommetider.

— — —

Pludselig slog det ned i Rudolf — *brevet*, det, han skulle læse på rejsen. Han flår kuverten op og fortryder straks sine tanker om faderen, da han læser indledningen:

Min kære Rudolf.

Vi må skilles idag, det sker med et tungt hjerte, men det sker i håbet om, at du derved vil få en bedre og lykkeligere fremtid.

Du er ganske vist kun 12 år gammel, men din forstand er moden nok til at kunne begribe, at du, skønt du allerede har lært allehånde nyttige ting, nu må tage dig sammen og lære og iagttage med dobbelt energi for engang at blive en dygtig mand. Så vil du, når du engang kommer i en modnere alder, muligvis kunne drage nytte af alt det, du har lært og set og være til gavn for dig selv, for din familie og måske også en mindre eller større kreds af dine medmennesker.

Den skønne verden står åben for enhver, og enhver vil finde den så skøn eller så uskøn, som hans indre vil gøre den til. Men den, der anstrenger sig mest, kan ligesom i skolen ved flid og møje også i verden opnå en bedre plads.

Det er dog ikke nok blot at stræbe efter dette mål, du skal også være god. Hver gang, der byder sig en lejlighed til at gøre andre en glæde eller en tjeneste, så gør det. Det er en velgørende bevidsthed at udnytte de evner, som vi er udstyret med fra naturens hånd, på den bedste og smukkeste måde, det må du tro mig, min kære Rudolf, og du har sikkert allerede følt det, når du har gjort noget, som du vidste var godt og rigtigt. Denne overbevisning giver hjertet den eneste sande lykke i verden.

Husk altid disse mine ord, du kære Rudolf, og husk dine forældre, som elsker dig trofast.

London, 1. november 1870

Længe efter læsningen sad Rudolf Diesel med faderens brev åbent foran sig. I disse minutter besluttede han at ville leve op netop til disse idealer — at leve et helt igennem godt og nyttigt liv.

Toget havde sagtnet farten og holdt nu med et ryk. Han var i Harwich, hvor skibet til Rotterdam lå sejlklart.

☆

Rudolf befandt sig godt i onklens, professor Barnickels hus i Augsburg. I løbet af få uger taler og skriver han korrekt tysk og får i den kommende tid så gode karakterer i Erhvervsskolen, at han er selvskreven til om et par år at komme på Industriskolen.

En solfyldt oktober-søndag i 1873 går den 15 årige Rudolf i dybe tanker en lang tur alene. Forbi Industriskolen og Buz's vældige maskinfabrik når han ud til et højdedrag, hvorfra han ser floderne Lech og Wertach sno sig som to blå, blinkende bånd, der munder ud i et net af kanaler og bække.

Her er så kønt, men — Rudolf er rigtig godt ked af det, et brev, han lige har modtaget fra forældrene, har sat hans sind i stærk bevægelse. Det går dårligt med faderens forretning i Paris, hvortil familien er vendt tilbage, og forældrene ønsker, at Rudolf skal komme hjem og hjælpe til. Men Rudolf føler, at forældrene er uretfærdige og slet ikke forstår, hvad det er, de forlanger. Han vil meget nødig gøre dem imod, men på den anden side heller ikke ødelægge de chancer, han har, til gennem Industriskolen, som han netop lige er optaget i, at trænge ind i den verden af teknik, som han så sikkert føler, han er bestemt for.

Og havde faderen ikke selv i sit afskedsbrev til ham skrevet, at han skulle udnytte de evner, naturen havde udstyret ham med »på bedste og smukkeste måde?«

»Du revolutionerer nok verden engang,« havde den fremmede mand i toget til Harwich sagt til ham — og pludselig husker han, hvad manden havde fortalt om et mærkeligt gammelt fyrtøj, som fandtes på industriskolen. Det havde han, sært nok, ikke tænkt på siden, — hvad mærkeligt kunne der være ved et — nå, jo; han havde jo kaldt det et »pneumatisk«, altså et »luftfyrtøj« — hvad det så siden var for noget.

En ubetvingelig lyst til at se dette apparat kommer over ham — se det endnu idag. Men det er søndag, og skolen er lukket, — han må have fat i pedellen med det samme. Uden at betænke sig vender han om og står kort efter foran døren i skolepedel Rathsacks lille hus ved Industriskolen. Med bankende hjerte lader Rudolf dørhammeren falde til slag.

Den gamle, godmodige pedel åbner døren, og da han har hørt drengens forklaring, stirrer han måbende på ham.

»Se det gamle fyrtøj —?« spørger han tvivlende. »Og absolut idag, nu — med det samme?«

Rudolf nikker. »Ja tak, hvis De vil være så venlig.«

»Her stikker vel ikke noget under, min unge Diesel?« Den gamle har allerede taget et knippe nøgler ned fra en krog, og sammen går de over skolens store tomme gårdsplads. Rudolf forsikrer, at det udelukkende er nysgerrighed og interesse for fysik, som har givet ham lyst til at se dette apparat — han havde hørt om det i England —.

Pedellen spørger ikke mere, tavse går de op ad trapperne. Deres trin giver genlyd i den uddøde, halvmørke bygning. I disse klasseværelser havde mange af teknikkens store navne fået

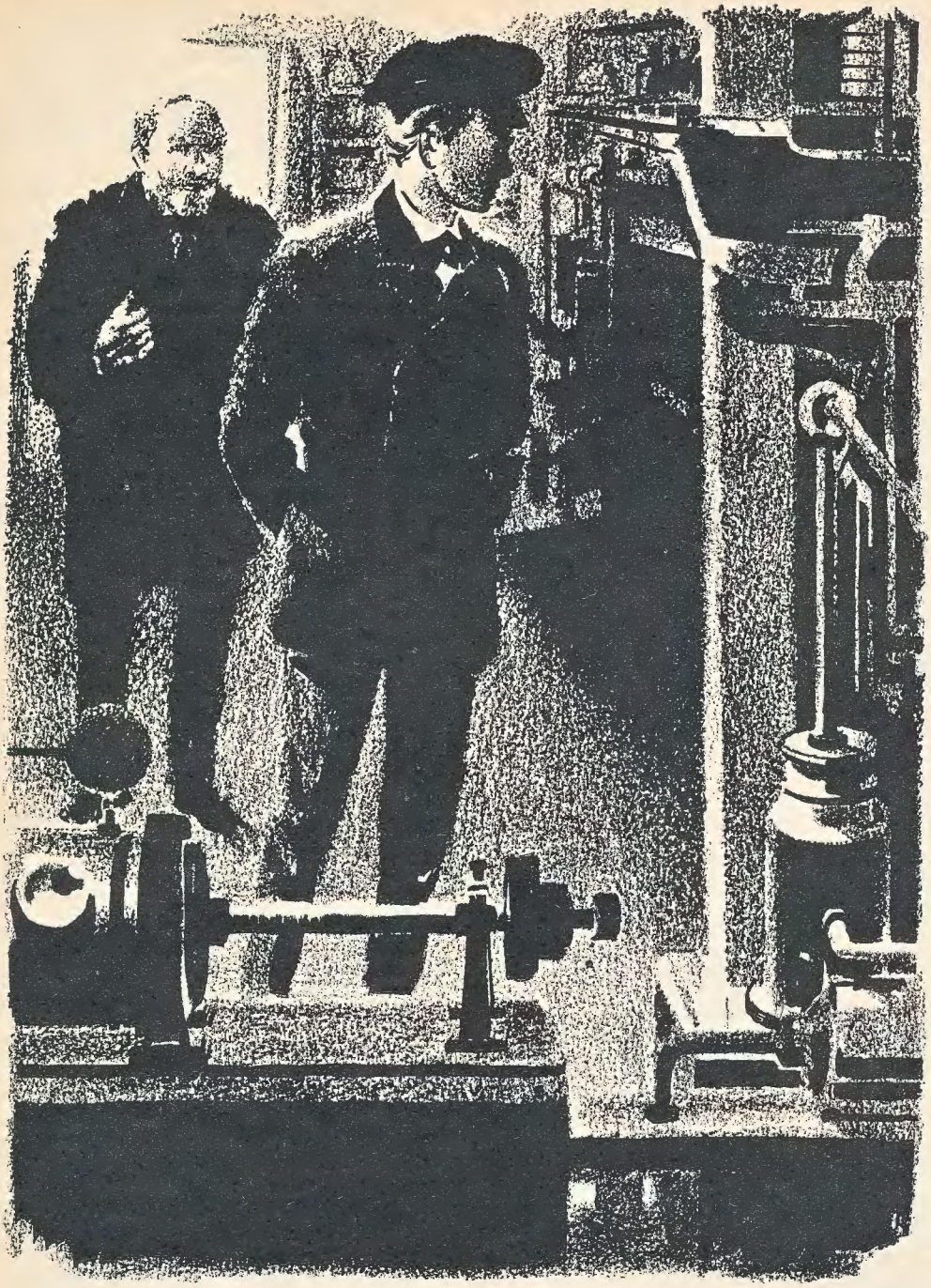

Pedellen kom trippende hen til ham

deres første uddannelse og været almindelige, ukendte elever, som han selv var det nu.

Rudolf lover sig selv, at også *hans* navn engang om nogle år skal blive kendt viden om, — han vil lære og arbejde og anstrenge sig til det yderste.

Endelig er de helt oppe på skolens loft, men da må gamle Rathsack også sætte sig på trappetrinet og »puste af«. »Det ligger henne til højre«, siger han, »men pas endelig på, at du ikke taber det, det er af glas og uerstatteligt. Vi har haft det her siden 1833 — skolen købte det for 11 gylden af en hollandsk marskandiser.«

Rudolf går søgende langs de støvede reoler, hvor de forskelligste mærkelige sager ligger mellem hverandre — ventiler, fjedervægte, dampspjæld, kugleregulatorer, modelskibe og meget andet. Men noget »fyrtøj« kan han ikke få øje på.

Pedellen kommer trippende hen til ham. »Der —« siger han og nikker op imod en hylde med kolber og reagensglas. »Der ligger det.«

Han løfter sig på tæerne og tager varsomt en langagtig glascylinder ned fra hylden. Den ligner nærmest en cykelpumpe med glasrør udenom, og foroven og forneden er apparatet ligesom en cykelpumpe lukket med metallåg. Gennem det øverste dæksel rager en stempelstang med håndtag frem. På den modsatte side er inde i cylinderen anbragt en lille smule fyrsvamp.

Rudolf stirrer på den simple pumpe, — var det det hele? Og det havde en fremmed ovre i England så varmt anbefalet ham at se.

»Hvad særligt er der ved den pumpe?« spørger han med et smil, mens han vender og drejer glascylinderen.

»Giv mig den,« siger pedellen, »og se så godt efter.« Han stemmer den mod reolens kant og fører pumpestangen nogle gange op og ned.

»Føl nu på den — kan du mærke, den bliver varm? Når luften i glascylinderen trykkes sammen, stiger dens temperatur —, jeg trykker den mere sammen med stemplet —« han gør igen nogle pumpeslag — »og nu er luften derinde så varm, at fyrsvampen antændes — kan du se, den gløder allerede.«

Ja, sandelig — i loftets halvmørke udstråler det lille stykke fyrsvamp virkelig et svagt lysskær. Rudolf tager forsigtigt om glasrøret, men får hurtigt hånden til sig — det var varmt. Den ophedede luft havde alene frembragt ild. Et øjeblik står han i dybe tanker — så takker han den venlige pedel og forlader skolen. Om aftenen skriver han et hjerteligt brev til forældrene og forsikrer dem om sin sønlige hengivenhed. »Jeg tænker meget på jer derhjemme, — men også på min egen fremtid. Jeg synes, hver ny dag fører mig nærmere imod de mål, jeg har sat mig.«

☆

Ved afgangseksamen fra Industriskolen i 1875 fik klassens yngste elev, den 17-årige Rudolf Diesel, rent UG i 12-13 fag. Målbevidst arbejder han på at blive ingeniør, — og 21 år gammel modnes i hans sind en plan om at skabe en maskine, »som skal vise verden noget helt nyt«. Hvor meget eller hvor lidt det gamle fyrtøj har influeret på Diesels fantasi og skaberevne, ved vi ikke med sikkerhed noget om. Men da han som voksen mand efter årelange forsøg og kamp med skuffelser og nederlag endelig i sommeren 1898 så sit arbejde kronet med sejr og for første gang skulle præsentere den motor, som nu bærer hans eget navn, *Dieselmotoren*, for en større offentlighed på en teknisk udstilling i München, kaldte han på åbningsdagen sine børn ind i spisestuen.

Synlig glad og bevæget tog han fra en skuffe en glaspumpe frem og viste børnene den. Det var det gamle fyrtøj fra skolen i Augsburg, som Diesel havde fået lov til at låne i dagens anledning.

»Ser I, børn —« sagde han, »denne pumpe greb mig engang som 15-årig dreng på mystisk måde. Det er nemlig min motors princip — hvad der sker i dette glasrør, sker faktisk i motoren.«

Han slog nogle pumpeslag med stemplet — og lidt efter glødede fyrsvampen. »Forestil jer nu, at der inde i beholderen havde været — ikke fyrsvamp, men lidt benzin eller petroleum eller kulstøv, så ville dette brændstof være blevet antændt, og den derved opvarmede og altså udvidede gasmængde ville omgående skubbe stemplet tilbage.

Dieselmotoren er ikke andet end et sådant pneumatisk fyrtøj med den forskel, at brændstoffet ganske fint forstøvet presses ind i den sammentrykkede, glødende luft, hvor det antænder sig selv og yder et arbejde, som omsættes ved hjælp af krumtappen og svinghjulet.«

Det lød så let og selvfølgeligt, men børnene vidste, at der lå 19 års målbevidst slid bag deres faders ord.

Tavse stod de og så ham varsomt lægge det gamle fyrtøj tilbage i skuffen. »Kom så, børn,« sagde han, »så går vi hen og ser vidunderet køre rundt, — det moderne »fyrtøj«.«

☆

Samme år sluttede Rudolf Diesel kontrakt med Burmeister & Wain i København — og Dieselmotorens sejrsgang var begyndt.

I dag ligger tusinder af byer fra Narvik til Johannesburg, fra San Francisko til Yokohama oplyst af elektricitet, skabt af dieseldrevne dynamoer. Og skibe på alle have og lyntog og lastbiler kloden rundt skyder fart ved hjælp af hestekræfterne i Rudolf Diesels geniale motor.

Drengen og det simple fyrtøj har erobret verden.

End bruser det i VÄRÖDAL

EN FORTÆLLING AF

KIRSTEN DRAGSTED

ILLUSTRERET AF FORFATTERINDEN

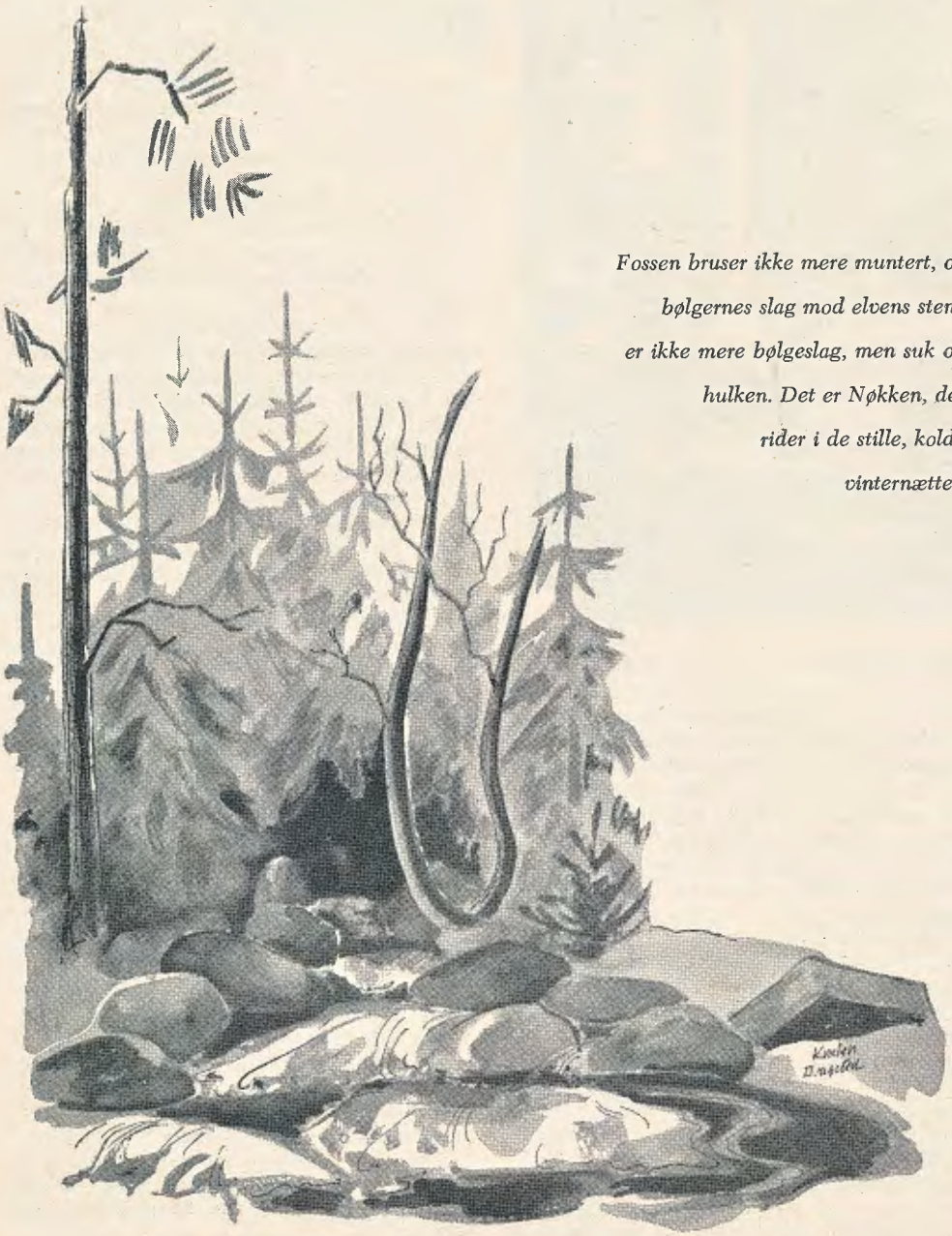

Fossen bruser ikke mere muntert, og bølgernes slag mod elvens stene er ikke mere bølgeslag, men suk og hulken. Det er Nøkken, der rider i de stille, kolde vinternætter.

Når Värödalens børn mødes til leg, der hvor fossen kommer ud af skoven og bliver til en bredt strømmende elv, når de springer fra sten til sten, mens solen spiller i det brusende vand, og små bølger slår op om deres nøgne fødder, da ler de og morer sig. Da er skoven en lys og festlig legekammerat og fjeldets stier grønne.

Men på andre tider, når natten kommer, eller når sneen tynger de mørke graner mod jorden, og den lavt hængende vintersol ikke får lov at passere de dystre skildvagter, da bliver skoven til en truende fjende, og selv middagstimen derinde får et slør af skumring og udviskede skygger.

Fossen bruser ikke mere muntert, og bølgernes slag mod elvens stene er ikke mere bølgeslag, men suk og hulken. Det er Nøkken, der græder i de stille, kolde vinternætter.

Den bonde, der har dristet sig forbi en måneskinsnat, har set ham sidde grøn og slimet på et klippestykke midt i elven og hyle sine klagesange ud over dalens rødmalede bjælkehuse, hvor opskræmte mødre i smug slår korsets tegn over deres børn.

Men han ved også at fortælle om et skispor, der fører ind i skoven og ikke fører ud igen. — Hvad foregår der inde i det dunkle dyb, hvor ingen ærlig kristensjæl tør komme?

En morgen blev ridefogeden truffet af en pil i ryggen, da han ville ride over fjeldet, der hvor fossen skærer en kløft i bjergkæden.

»Det er Guds straf«, sagde dalfolket, hvis sjæle bar gnavsår af hoveriets åg.

»Det er djævelens værk«, sagde de på herregården. »Hele denne dal med de stridsindede bønder står i pagt med det onde selv. Hvad er der blevet af de unge knøse fra gårdene, der lod sig opsluge af fjeldet og skoven, om ikke skovens onde magter har forgjort dem.« Og landsbydegnen satte en klamme om deres navne i kirkebogen og indføjede et »Gud se i nåde til os alle, amen!«

☆

Hvorfor lyder der stemmer i natten? Hvorfor vover smed Anders sig af gårde på denne tid? Sneen fyger og udsletter alle spor. Tunge, mørke skyer dækker månen. Det er en nat, hvor modige folk kan møde skovens sønner, og smed Anders har et vigtigt bud.

Han styrer ikke mod fossen, men mod fjeldet, der hvor det er brattest. Han zigzag'er op ad en næsten ufremkommelig li og står så på en skrå klippehylde med et ensomt fyrretræ. Han bøjer sig et øjeblik over træets rod, og da han forlader det, står to gaffelgrene boret ned i sneen tæt ved siden af hverandre.

Så står han nedover i sin egen løjpe.

Stille glider han atter ind i gården. De røde bjælkehuse er grå af mulm. En lille glødebunke i den åbne smededør tager varmt og hjemligt imod ham.

Han lagde sig ikke i alkoven, da han kom ind, men fuldt påklædt på slagbænken og lyttede ud i mørket efter den umærkelige klirren fra en skistav, der bliver stødt mod sneen, mens foden glider forbi; men han hørte kun sin sønnesøns feberhidsige åndedrag og en stille puslen fra barnets mor, når hun gik til og fra den lille vugge.

Stuens skygger gled hen over hans øjne, hver gang hun bar lampen forbi ham. Han lå og undrede sig over alle disse meningsløse gøremål. Hvis dødens time var inde, kunne hun dog ikke bringe den på flugt ud i fremtiden. Hendes hænder var trætte af sindets byrder, men med hændernes arbejde udfyldte hun alle de lyttende timer til Lille-Anders' far kom hjem. For

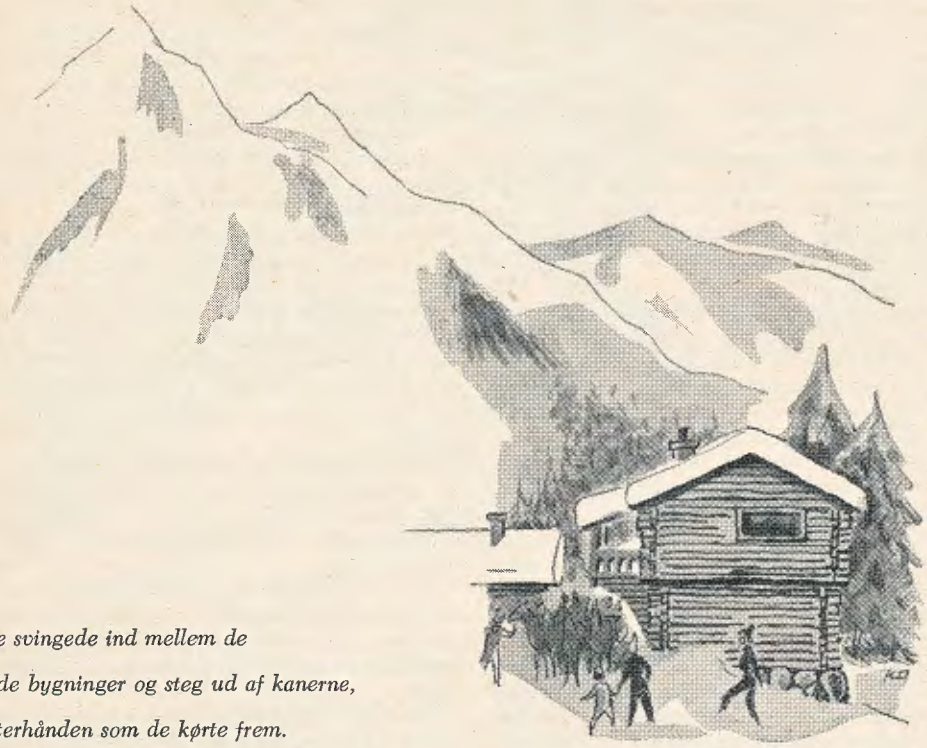

De svingede ind mellem de røde bygninger og steg ud af kanerne, efterhånden som de kørte frem.

han måtte komme endnu i nat. De måtte komme begge to.

Det er svært at holde liv i et lille barn i en ensom dal, hvor ingen hjælp er at finde. Han havde selv mistet mange. Det var ikke nogen livskraftig slægt, og dog havde de levet og virket generation efter generation på denne gård. Hver eneste husbond havde siddet som en lille herremand på sin jord.

Dalen her var nok krongods, men de havde følt sig som selvejere, for der var langt til den nærmeste kongsgård, og Kampegården havde klaret sine forpligtelser over for hans kongelige majestæt ved at betale tiendepenge een gang om året. De vidste, at nede sydpå var bønderne trælle, men de havde ikke troet, at noget sådant kunne hænde i dette ensomhedens land.

Men kongen havde mageskiftet med herremanden i den nedre dal, og nu var luften ikke længere så sitrende forventningsfuld, når den tog imod en ny dag; solen ikke længere så rød, når den steg op bag fjeldet, og elven sang selv på lyse sommermorgener kun vemodige sange om den skare bønder, der tre af ugens dage fulgte dens løb nedad mod gården i den nedre dal.

Mænd på hoveri, mænd mellem 15 og 50 år, men Kampesønnerne var ikke imellem.

Derfor levede de som skovgangsmænd. Derfor måtte de hentes til deres hjem ved nattetid.

Træerne hvisker i natten, hvisker om en udåd, som kun een mand ved. En ung dreng, som har sit hi i skoven, en ung dreng, der er snar til handling og sen til besindighed, lod sin pil suse mod en ensom rytter på stien.

På slagbænken i hans barndoms opholdsstue ligger hans far og spørger og spørger ud i natten: Var det dig, Nils!

Hans broders søn sukker i sengen ved siden af.

Træerne hvisker i natten, og fra fjerne klippetoppe svarer stenene: Herredshøvdingen er på vej med 30 svende for at fange gerningsmanden, stryge ham til kagen og lægge hans blodige krop på hjul og stejle. Drag af lande mens det endnu er tid. I denne nat.

I denne nat, hvisker træerne om hans fædrenegård.

I denne nat, gentager smed Anders på bænken.

Han følte dem gennem ruden, som øjne, der kom over ham i mørket, og var henne ved døren, før de var færdige med at banke sneen af sig. Så kom de ind, Bengt og Nils Kampe! Af en højlært kyrkoherde indført i Värödalens kirkebog som Benedict og Nicolaus Campelius.

Bengt behøvede kun at kaste et blik på den lille vugge for at forstå, hvorfor han var kaldt hjem.

Smed Anders så forskende på sin yngste søn og rakte rejsesækken ud imod ham. Knøsen greb den. Så forstod de hinanden. Han måtte bryde op fra sin barndomsdal, vandre over fjeld og li. Som skovens ånder, usynlig ved dag, vandrende i natten, altid på flugt, altid med øjnene rettet mod det, der var længst borte.

Han spiste dygtigt og gjorde sig parat til afskeden. Bengt satte sig ved vuggen og famlede ørkesløst ved skindfælgen, til hans vindbarkede næve fandt frem til en lille feberhed hånd. Sådan blev han siddende og fulgte som i drømme sin broders hastige forberedelser. De to havde delt farer og strabadser en høst og en vinter lang i skoven. Fælles om sulten og fælles om glæden, når en vanskelig jagt var lykkedes, og hulen i kløften en tid fremover var fuld af mad.

Afskeden var kommet så pludseligt, at det ligesom kun glimtvis trængte ind i hans bevidsthed, at alt dette nu var forbi, at det måske var sidste gang, de så hinanden.

Helt mekanisk rakte han hånden frem, og langt borte hørte han yderdøren blive stødt op, da faderen gik ud med Nils.

☆

Gården lå øverst i dalen. Fjeldet stod lige bag ved. Hvidt og vældigt trådte det ud af mørket.

Hver gang en månestråle fandt et smuthul mellem skyerne og ramte den fygende sne, så man et syn, som om hvide kaner jog i vild fart ned over fjeldsiden. Som om et ukendt frygteligt bjergfolk drog på et togt med ulvespand for deres slæder. Jog vildere og vildere ned ad mod dalen, mod skoven og den øverste gård.

Nils stak i skiene. Smed Anders havde ikke mange ord at sige. Han var ikke af dem, der røbede sit sinds hemmeligheder for sine børn. Drengen vendte skispidserne mod fossen og blev borte i skoven.

Farfar gik ikke ind til det syge barn, og de derinde kaldte ikke på ham. Han satte sig på trappestenen og stirrede ufravendt mod bjergene, der havde opslugt hans yngste søn. De havde været uadskillige, hans sønner, skønt der var 8 år imellem dem. Nils var så afhængig af Bengt, kunne egentlig slet ikke stå på egne ben. Det havde rørt ham dybt at se dem række hinanden hånden tværs over den lille seng. Nils havde lagt alt det, han følte ved afskedsøjeblikket, ind i et spontant løfte: »Men vi vil mødes igen, det lover jeg dig — som frie mænd!« Og Bengt fik en lille glød tilbage i sine øjne, da han svarede: »Kampeslægten vil altid holde sammen!«

Hans øjne drog på togt med den fygende sne ...

Det jog isnende igennem ham. Som i et febersyn så han bjergfolkets hvide slæder hvirvle ind på gårdspladsen. Det ringede for hans ører af skarp og klirrende våbengny! Nej, som liflig bjældeklang, som latter og svirren af mange stemmer på en ukendt melodi.

Han pressede sine knyttede hænder mod øjenlågene. Et øjeblik var det, som om de røde gløder fra smedien dansede for hans indre blik, så blev det til et gult uroligt skær, som af blafrende fakler, et skær, der blev kastet over slæderne og afslørede skikkelserne i dem. Men det var ikke et bjergfolks vilde ansigter, han så, — ikke skindfælge og bjørneskindsvamse, men fremmedartet, mærkeligt pelsværk, unge glatte ansigter af kvinder og børn, ældre ansigter, der nok var furede, men ikke af vejr og vind.

Han så sig selv som en meget gammel mand komme frem på trappestenen. Nu kom også Bengt. Han gik hen mod de fremmede. Nej, det var jo Anders, der var vokset ham over hovedet. Og der kom flere børn frem; de myldrede ud af alle døre, store og små — alle hans børnebørn, Anders' ufødte søskende — tænk så mange!

Da så han midt blandt de fremmede en skikkelse, der rejste sig.

Nils steg ud af sin slæde og rakte hænderne ud imod ham ...

- - - Den sene morgen var ved at bryde frem, da to mennesker rejste sig fra en lille drengs lig. Vintersolen sneg sig skråt ind ad de sydlige vinduer, dristede sig til at kaste et strejf hen over facaden og standsede ved en menneskelig skikkelse, hvis konturer var helt udviskede af sneen som en løseligt anlagt skulptur i et blødt materiale; men med en kerne så stiv og hård, at ingen sol mere kunne tø den op.

Af Kampeslægten er kun to fredløse tilbage...

☆

Endnu vælder fossen gennem fjeldets kløfter, endnu kaster den sig bred og brusende i dalen, der hvor skoven holder op, og skoven genopstår hver eneste vår i sin skærende grønhed.

Men nu leger børnene lige gerne ved vintertid som om sommeren. Skoven har ingen skræmmende magt, og bølgerne pludrer lige muntert ved nat som ved dag. Nøkken kommer aldrig op til vandets overflade, og det er så længe siden, nogen har set ham, at ingen mere vil tro på, at han bor dernede under bundens stene.

Dalen er ikke mere en fjern afkrog af verden. En bred kørevej snor sig over fjeldet, og gule busser bringer hver dag post og rejsende til gårdene ved elven.

☆

Nytårsaften 1950! — Hotellet i den lille Dalarby stod på den anden ende. Man ventede et selskab fra Danmark. Og der var bestilt 21 værelser.

Hallen var allerede fuld af pressefolk fra hele lenet. Hvad var meningen?

Så kom hyresbusserne, og gæsterne myldrede ud, mindst 50 i tallet, ældre og yngre, mange ægtepar imellem, enkelte med børn. Over mange af dem var der på uforklarlig måde et fælles træk — noget ved øjenbrynene, uden at man egentlig kunne sige, at de lignede hinanden. Den første, der blev indskrevet i hotelbogen, var dr. Nils Campelius, som var selskabets leder, fra København. Så blev der en sand forvirring af Campeliuser. Folk, der var født Campelius, folk, der var gift Campelius, og folk, der var gift noget andet, men havde glemt det i forvirringen.

Der kom et yngre ægtepar hen til skranken: Sten Andersen, sagde den unge mand. — Og fruen? — Bente Campelius!

Ja, da kan jeg ikke give herskabet et dobbeltværelse. — Dette er et anstændigt hotel!

En ældre dame med et målsikkert udtryk styrede ind imellem dem. »Jeg kan bevidne, at min niece har været gift i 4 år ... men sødeste barn, står du og skriver, at du er født i 1950?«

Da rækken endelig var igennem, kom de første ned igen for at spørge, hvor de og de boede, og så kom herr Andersen og sagde, at der alligevel kun var een seng på deres rum. Derefter kom en ung mand for at sige, at Campelius på nr. 14 havde byttet med Campelius på nr. 16, således at de var kommet op på nr. 30, mens Campelius på nr. 30 var flyttet ned på nr. 17.

Det næste, der skete var, at det rygtedes blandt hotelpersonalet, at der var en 100-årig dame i selskabet, en frøken Charlotte Campelius, der var indskrevet som værende født i 1850. Næste gang elevatoren gik, kom den målsikre skridende over vestibulens gulv. — Portieren måtte indrømme, at hun bar sine år godt — hun kunne i hvert fald gå alene. Hun sendte ham et blik, der gik gennem marv og ben, og spurgte: »Er det Dem, der har sagt, at jeg var født i 1780?«

Pressefotograferne knipsede hele eftermiddagen. Journalisterne skrev: En ejendommelig pilgrimsfærd af en gammel slægts ætlinge begyndte for 3 dage siden i København.

Det er slægten Campelius, der gennem et enestående slægtforskningsarbejde har sporet sin slægt 400 år tilbage, og nu er brudt op fra deres hjemsteder i tre verdensdele for i flok og følge at drage til dalen og gården, hvor slægtens vugge stod ...

Anledningen til dette møde dukkede op, da professor Campelius fra Boston med frue og datter fik lyst til at tilbringe julen i Sverrig, hvorfra hans oldefar udvandrede i 1820, samtidig med at en dansk ætling vendte hjem fra østen efter at have været uden forbindelse med sin slægt under hele krigen.

Der havde været en mærkelig og vidunderlig stemning i København juleugen igennem, hvor næsten hver dag bragte nye slægtninge fra provinsen og udlandet. Nogle var så fjernt beslægtede, at ingen kendte dem, andre blev gransket og udspurgt af slægtens gamle, som huskede deres forældre eller bedsteforældre, der drog ud.

Toget op gennem Sverrig tog hist og her nye Campeliusser til sig, og samtalen i den reserverede vogn fik et svensk islæt. I Värmland og Dalarne havde slægten sat sine spor. Her lå et jernværk, der var drevet af tre generationer, her en gammel gård og her en kirke, hvor man endnu fremviste kyrkoherde Lorenz Campelius' stol med årstallet 1830.

Hotellet, man var taget ind på, var opført på tomten af en gammel gæstgivergård fra 1790, som på et tidspunkt havde været i hænderne på Jon Stureson Campelius, der dog, eftersom han selv drak brændevinen i stedet for at skænke den ud for gæsterne, mistede sin bevilling; men at han har været en lystig herre og trods alt populær på egnen, berettede mangen anekdote, som endnu blev fortalt i aftægtshusene.

Nytårsdag kørte et par busser med snekæder om hjulene op for hotellets port. Vestibulen genlød atter af fire sprog. Så blev der tomt og stille. Uden for byen stak busserne kølerne i vejret og arbejdede sig op over fjeldene mod nord.

De standsede på toppen af en bred ås. Bag sig havde de sneklædte vidder, hvor fjeldtoppe stak frem som grå øer i snehavet; foran dem skar kørevejen sig ind gennem en søjlerække af graner, der var smalle af tyngende sne. Til højre snoede en vej sig ind i skoven, og dybt i en kløft sang fossen, som om den med sin vilde brusen ville kalde dem ind i det hvide eventyrland.

Her står vi ved en ældgammel vej, der i århundreder har været Värödalens eneste forbindelse mod syd. Det er ikke usandsynligt, at vore forfædre er kommet op over åsen netop ad denne vej, når de drog ud i verden for at grundlægge nye slægter.

- - - Skoven lyttede!

Det ringlede og springlede som af klingende kanebjælder, der satte overstemme til fossens sang i dybet. Frem ad vejen dukkede det ene hestehoved bag det andet. Et tog af kaner stod parat for at føre gæsterne ad de gamles vej gennem skoven.

Når Nils Kampe efter halvfjerde hundrede år vender hjem, skal det ske med manér!

Skoven stod i sin midvinterskumring. Fossen pludrede under sneen, den brusede mod spærrende stene, bjælderne klang, og nedover gik det, nedad mod dalen og den yderste gård.

De svingede ind mellem de røde bygninger. Her var det altså! Disse bjælker, denne jord dybt under sneen har set slægternes gang mellem vugge og grav i så mange hundrede år, at ingen mere nøjagtig ved hvor længe.

Det er ikke troligt, at alle bygninger står, som de i hin tid blev bygget, men det er sikkert, at disse her er meget gamle.

De steg ud af kanerne, efterhånden som de kørte frem. Et gammelt ægtepar kom ud af aftægtsstuen — rynkede og foroverbøjede, men med strålende ansigter. Det var den 83årige farfar Anders Campelius og hustru Stina. Så kom også en 15 års dreng springende, og nu smækkede der døre alle vegne! Over logulv og staldgulv, fra bryggers og stuer kom de myldrende, Stinas og Anders' 13 børnebørn.

Den gamle kone nejede på svensk bondevis dybt for de fremmede. Børnenes mødre kom også ud, bød velkommen til og nejede raden rundt.

Gården blev beset. Det var lige som om man ville suge hver bjælke i træværket til sig for at afkræve den et minde. Og minderne var der for den, der kunne tyde.

Doktoren fra København og professoren fra Amerika opdagede, at hesteskoen over stalddøren havde en ret usædvanlig form. De vendte og drejede den og vejede den i hænderne. Noget kunne tyde på, at den var blevet til i renæssancetiden. Farfar kom til og forklarede, at dem var der så mange af i jorden, at de dårligt kunne pløje for dem.

Doktoren var dybt interesseret. »Ved farfar, at der var en smedie her på gården i det sekstende århundrede?«

Trappen til stuehuset var bygget op af gamle gravsten. Farfars fader havde slæbt dem til fra en nedlagt kirkegård og således reddet dem fra at blive hugget op og anvendt i tilfældige gærder. Navn på navn af Campeliusser stod at læse på disse sten.

Hvor mærkeligt, to navne stod lige ved siden af hverandre, næsten ens og med samme dødsdag. Anders Bengtson Kampe og Anders Bengtson Campelius, tredie februaris anno domino 1574.

Var det fader og søn, der fandt døden sammen på en bjørnejagt? Nej, se nøjere efter; den ene blev kun eet år gammel. Hvad gemmer sig bag disse to navne? Hvorfor døde de samme dag?

Nu kom børnene til med en gammel bjælke med en mærkelig indristning i. Den så ud som om den engang havde siddet over en dør, men dekorationen skyldtes ikke en dygtig billedskærers indsats; den bestod nærmest af nogle tegn, ridset råt og dybt med en kniv. Man mere følte end så to gaffelformede snit forbundet med et knyttet bånd og tallet 1574.

Man trådte over tærskelen til dette hus og følte det som at træde på ukendte menneskeskæbner. Så langt kirkebøgerne var bevarede, vidste man, at der havde siddet enten en Bengt eller en Anders i gården; men hvad vidste man om mennesket bag navnene. Havde de ejet karaktertræk, som var gået i arv til en selv?

Stemningen fra de første dage nåede sit højdepunkt på dette sted. Danske og svenske børn fandt hinanden i leg i loen, ungdommen dansede på højenloft. Alle følte de, at denne ene aften mødtes fortid og nutid. Denne ene aften var alle samlede. Fra i morgen ville hver af dagens timer bringe en adskillelse, og inden en uge var gået, ville de sidste være draget til fjerne lande.

Ved bordet rettede mangen udlænding sin tak til værtsfolkene. En af talerne sagde blandt andet: Den pionérånd, der stadig går igen i slægten, er skyld i, at vort stamtræ er blevet så vidt forgrenet over jorden; men vi vil takke jer, der blev hjemme, fordi det aldrig blev rykket op med rod.

Til langt ud på natten varede det!

Så klang det atter lystigt af kanebjælder. Svingende lygter lyste for gæsterne, da de steg ind. Som en lang St. Hansorm gled toget ud i mørket og forsvandt i skoven ...

Bort drog de, som de gamle drog bort.

De havde set deres spor: En gammel hestesko, et mærkeligt tegn på en bjælke, mange gravstenes inskriptioner og en og anden gådefuld notits i en kirkebog.

Men ingen mere kender den fulde sandhed om smedesønnen Nils Andersson Kampe, der på ski og til fods lagde hele Sverrig bag sig og blev stamfar til den danske slægt, eller om hans broder Bengt, der rejste bondeopstanden i Värödalen og blev herre på sin egen gård, 200 år før bønderne i det øvrige land!

THORA LUND: SPEJDER-WEEK-END ÅR 2000

Ak, intet i verden kan lignes ved et bal

eller

Papegøjefangst i tusmørket

AF ANNESOFIE HERMANN

Trods megen modstand fra tvillingernes side havde deres mor, fru dr. Holm fået sat igennem, at de denne vinter skulle til dans, Fritze trængte til at »erhverve sig lidt gratie« og Tom kunne såmænd også trænge til at få »lidt bedre hold over sig«.

Faderen, der vidste, hvilke kampe hans arme kone skulle gennemstride hver onsdag, holdt først med børnene; men da han forstod, at det var hans kone en hjertesag med den danseundervisning, og at hun troede, hun havde forsømt noget i sine børns opdragelse, om de ikke frekventerede et danseinstitut, holdt han med hende, og børnene blev meldt ind. Hele vinteren beundrede han den ihærdighed, hans kone lagde for dagen hver onsdag efter skoletid. Først skulle børnene indfanges, og de var altid meget væk onsdag eftermiddag, derefter begyndte kampen om vasken, og der var især kamp om, hvorvidt deres tilsammen 4 knæ var rene eller ikke, så var der iførelsen af det nette tøj, — og tilsidst var der de mange formaninger om at gå lige hen til danseskolen, om ikke at tabe skoene, og om at huske tørklæder og huer, når de skulle hjem.

Hvordan det gik derhenne, var der ingen, der kunne få noget at vide om, undtagen at det havde været »vældig« skæg de dage, hvor de havde haft held til at lege skjul på den lille scene, der hørte til hotelsalen, eller når der havde været et godt slagsmål i garderoben. De erklærede om selve danseundervisningen, at det var »åndssvagt« at storke rundt på den måde, og at lærerinden var en krukke. Ingen kunne med god samvittighed sige, at Fritze var blevet mere »ladylike«, men moderen sagde, at Tom var kommet til at bukke så net. At dansetimerne overhovedet gennemførtes for tvillingernes vedkommende, skyldtes sikkert kun den omstændighed, at faderen for husfredens skyld bestak sine unger til at gå med et minimum af vrøvl, og så den kendsgerning, at de fleste af klassekammeraterne også gik til dans, så man ihvertfald kunne få noget sjovt ud af pauserne.

Nå, en vinter får jo ende, selv når man er næsten tretten år, aftnerne blev lysere, og snart ville foråret være der med alle sine muligheder, jollen i havnen, hulen i skoven og turene ud i det blå. Tvillingerne var henrykte over, at det magede sig så udmærket, at det afdansningsbal, hvorom der havde været en del snak, måtte aflyses i sidste øjeblik, fordi lærerinden blev syg. Men de glædede sig for tidligt. Der var i byen en fremtrædende dame, der havde en lille artig datter, der havde været glad ved at danse, og det var bankdirektørens kone, der havde glædet sig til at sidde til afdansningsfest og se sin yndige og nydelige Irmelin føre ballet op. Irmelin skulle ikke snydes, hun skulle selv have et bal, et stort bal, et rigtigt bal.

Tvillingernes reaktioner, den dag de modtog den nydelige invitation til middag og efterfølgende bal, kan ikke beskrives i et pænt blad, de kunne til nød fremstilles på en film forbudt for børn. Deres mor var straks fyr og flamme, og der kunne slet ikke være tale om at brække benene, rejse rundt om jorden eller af andre grunde sende afbud. Tom og Fritze *skulle* til bal, og de skulle begge have nyt tøj. Fritze ville se udmærket ud i lyseblåt, og Tom skulle have lange bukser. (Det havde han haft i sin pure ungdom. Men det var ikke nogen god ide. Det var en rigtig dårlig ide. Og det havde været en meget dyr ide.)

»Jeg tror, jeg tager ind til København med Fritze,« sagde hendes energiske lille mor til faderen, »der skal være kommet sådan en udmærket teenage-afdeling, der må jeg kunne finde det rigtige.«

Tom grinede lidt ondskabsfuldt, da de to tog afsted. Men det var rigtigt, afdelingen kunne præstere det helt nydelige, og fru Holm gik helt op i arbejdet med at udstyre sin snart store datter og brugte mange flere penge end bevilget på at købe en nydelig balkjole, sko og en »ganske yndig ungpigefrakke«, for nu var Fritze virkelig for stor til de drengefrakker, hun ellers altid overtalte faderen til at købe. Om det så var håret, blev det klippet på en ny måde, så det naturlige fald, sagde frisøren, kom til sin ret. Fritze kom hjem som en flov hund og sneg sig om hushjørnerne for at ingen skulle se hende eller grine ad hende. Selv Tom så med bekymring på, at hans uadskillige tvilling jo virkelig faktisk var en pige, ovenikøbet en køn pige, som måske inden længe ville foretrække at fnise med sine veninder i stedet for at lege med drenge og ordentlige lege.

Alle piger i klassen talte om det bal og misundte Fritze, der havde sådan en trumf som en kjole fra en teenage-afdeling, og drengene vidste ikke rigtigt, hvad de skulle mene, men håbede på en del sodavand midt i alle prøvelserne.

Det var den første lørdagsaften i maj, og verden var netop så lysende grøn og dejlig, som den *kan* være. Tom og Fritze syntes, at de var blevet skurede hele dagen, og at formaningerne denne gang slet ingen ende ville tage. De var blevet synede og synede og mindede om lommetørklæder og gode manerer, og Tom måtte endelig danse med alle damerne, også med fru bankdirektøren, selvom hun var lidt stor, og Fritze måtte endelig huske at være sød mod den gamle bedstemor, der ikke hørte så godt osv. osv. osv. Og faderen skulle køre dem de to minutters vej, at intet skulle ske med al pynten før festens begyndelse.

Det var også et par meget fine og unaturligt artigt udseende tvillinger, der ringede på den store dør og blev hjulpet til rette af en meget net stuepige. Det var et par tvillinger, som for første gang i deres liv ikke lignede hinanden som to dråber vand, sådan som de gjorde det, når de i cowboybukser og sweater rensede båden i havnen, eller med en regnfrakke op om ørerne og i lange gummistøvler trodsede vind og vejr. For man er nu engang ikke ens, når den ene er i matrostøj og lange bukser, og den anden i et brus af pigeligt lyseblåt; og det lagde en dæmper på dem, at de ikke var ét som de plejede, men pludselig to enere.

Formodentlig var alle gæsterne formanede sådan hjemmefra, at der var lagt en dæmper på deres naturlighed og livsudfoldelse. Yndige Irmelin søgte med små hvin og efterlignende moderens facon at være fuldendt værtinde. Men middagen var trykket. Man forsøgte sig med lidt konversation, men når man ikke engang kunne kende sig selv i stadsen, kunne det være svært nok at kende sin borddame, respektive herre, og mange gav håbløst op og tav bomstille.

Med dansen kneb det også. Det var, som om man var i danseskolen igen, når fru bankdirektøren klappede i hænderne og råbte: så inklinerer herrerne! Musikken gjorde sit bedste, men det var ikke nok. Husfaderen så lidt bekymret på al den artighed, og til sidst hviskede han til sin kone: »Lille Margrethe, nu går du og jeg ind til mig og tager et parti skak. Nu må du lade ungerne have fred, for ellers morer de sig ikke!«

Dette gav lidt luft. Men endnu vovede ingen at slå sig løs og bare være sig selv.

Tom og Fritze fandt hinanden i havestuen. De havde glemt, at de var så fine og trængte bare til at hvile sig lidt. Det var tusmørke nu, en hvid busk lyste så sært i mørket.

»Hvad er det, der sker nede ved kastanjen?« spurgte Tom. De lænede sig ud ad vinduet og mente at se en skikkelse kredse rundt og rundt om træet. »Vi går derned,« hviskede Fritze, »vi trænger til lidt luft.«

Ud skrævede de over den lave vindueskarm og gik nærmere. Til deres undren hørte de nu tydeligt, at skikkelsen, der så ud som en ældre kone, gik og jamrede, nu og da lokkende op i træet med et: »Se mors poppedreng. Mor har sukker til poppedrengen!« Dette var jo mere end selv et par balklædte tvillinger kunne holde ud for nysgerrighed og medfølelse. Under træet stod en ældre dame, som de nu genkendte som en syerske, der nu og da kom hjemme, og hun forklarede dem i en klynkende tone, at hendes papegøje, hun vidste ikke hvordan, var sluppet ud af vinduet, og nu sad deroppe, ja, de kunne selv se. Ja, det kunne de, på en lav gren sad en ret stor papegøje af den grønne slags og med en frygtelig forpjusket, mølædt halefjer. Den så rigtig uartig ud, som den sad der og så ned til dem, snart læggende hovedet på den ene side og snart på den anden.

»Katten tager den, hvis jeg ikke får den hjem i aften,« jamrede gamle jomfru Hansen.

»Nu skal jeg klatre op efter den,« sagde straks Tom og smøgede buksebenene lidt op. Kastanjen var nem at klatre i for en så fuldbefaren

klatrer som Tom. Men hver gang han forsigtigt nærmede sig den gren, papegøjen sad på, fløj den op på grenen ovenover og udstødte en skogrende latter! Jomfru Hansen lokkede hele tiden med sit sukker, og Fritze fik travlt med at genne efter en midnatssort kat, der hele tiden viste sig ved træets fod og så lystent op i grenene.

»Hvis jeg bare havde en ketscher eller sådan noget,« råbte Tom ophidset ned. »Fritze, kan du ikke gå ind og få fat på Jan og så et eller andet, vi kan smide over dyret.«

Fritze skrævede ind samme vej, som hun var kommet ud. Der var lidt opløsning i dansen i øjeblikket. To klynger piger stod og fnisede, nogle drenge drak et eller andet med sugerør og andre kunne ikke lade være at glide på det glatte gulv, selvom yndige Irmelin sendte dem lynende øjekast over skulderen på sin kavaler, en bleg ung mand fra 1. G., som var i smoking.

Jan var straks villig til at gå med Fritze, og han fik også Per med, på vejen ud snappede de en lille lyserød lampeskærm, som de ville bruge som ketscher.

Situationen i haven var uforandret. Når Tom klatrede op, fløj papegøjen ned, når han klatrede ned, fløj den op, skoggerlo, når den da ikke råbte: »Jeg skal have en ny kjole, jomfru Hansen!« Jan smøgede resolut bukserne op, og jagten fik fornyet kraft. Men nu var poppedrengen alligevel ved at blive betænkelig. Den kunne jo nok flyve, men de mange års fangenskab og alderdommen i fællesskab gjorde, at den ikke ligefrem var nogen jetjager, lidt træt var den vel også af legen, og pludselig hoppede den ned på en havegang, hvor den spankulerede om med sin hæse latter. Men hver gang et af børnene nærmede sig, fløj den baskende over deres hovede og slog sig ned et andet sted. Drengene for efter den og forsøgte at indkredse den. Stakkels gamle jomfru Hansen var efterhånden så altereret, at hun sank om på en havebænk, og Fritze måtte sætte sig ved siden af og trøste.

Enhver, der kender en papegøje, ved, at den kan være ret larmende, og det varede da heller ikke længe, før dens skogren havde vakt opmærksomhed inde i huset. Et par balgæster opdagede, at der skete noget usædvanligt i haven, og snart var det meste af selskabet med i den vilde jagt. Kun yndige Irmelin dansede med sin blege kavaler, undrende sig over, hvor i alverden alle »ungerne« var blevet af. Og dette ene par var, hvad fru bankdirektøren fandt, da hun vendte tilbage fra skakpartiet for at se, hvordan ballet gik. Men ude fra haven lød vræl og skrål, som om en hel klasse var i vildeste kamp. Den vrede frue gik ind for at hente sin mand til hjælp i det uføre, han på en måde selv havde været med til at sætte i gang. Meget vrede og meget imponerende gik de ind i havestuen — men hvad sad der midt på bordet? En stor grøn papegøje med en forpjusket halefjer og råbte: »Jeg skal have en ny kjole, jomfru Hansen!«, og inden de var kommet sig af deres forbløffelse, for ind ad vinduet, kylet af en usynlig hånd, fruens nye lyserøde lampeskærm og dalede nok så nydeligt ned over bæstet!

Ind kom alle balgæsterne stormende, flere af drengene med opsmøgede bukser, forkradsede i ansigterne og kulsorte på hænderne, men med glødende kinder og henrykte, og lidt efter kom pigerne med de før så artige krøller i vildeste pur om hovedet, og de hvide strømper og sko — ja, de var altså ikke hvide mere, det er vist nok at sige *det*. Til sidst kom lillebitte gamle jomfru Hansen med grå hårtjavser strittende under en skæv hat, forpustet til det astmatiske af sindsbevægelser, fortvivlet over den panik, hun havde lavet, — og henrykt til tårer over at poppedrengen nu sad under lampeskærmen.

Og så var det med et blevet en ganske dejlig aften. Drengene drak sig en beruselse til i sodavand og klaskede pigerne på skuldrene, fordi de havde været »gæve« til at løbe eller klatre eller danne kæde. Og Jan var aftenens helt, for det var ham, der havde kastet lampeskærmen. Å jo, der blev danset noget bagefter, men mest de mere vilde ture i lancier, sådan noget med kraftudfoldelse og med at svinge de hvinende piger, så teenage-skoene fløj rundt i alle hjørner. Og da de skulle tage afsked, sagde de så mange tak, måske ikke helt på den stilfulde måde, de havde lært i danseskolen, men af hjertet. For de *havde* haft en dejlig aften.

»Vi tror, vi snart skal have et bal,« råbte tvillingerne, da de kom hjem. Deres mor så rørt ud, over at de var blevet så store, og faderen tænkte sit. Og det havde han jo også nok grund til.

ILLUSTRERET AF THORA LUND

EN FORTÆLLING FR

MANDS

AF KAREN PLOVGAARD · MED EN

Det er aldrig morsomt at være »drengs dreng«. Hvis det kun er begyndelsen, kan det endda gå an; thi så vinker en bedre tilværelse forude, og man har håbet at klynge sig til. Har man derimod ingen udsigt til andet, er det jo ikke så godt.

»Drengs dreng« får som regel lov til at gøre alt det, andre ikke gider eller ikke synes om.

Gole havde det sådan.

Når man har mistet sin far, før han har kunnet nå at oplære én i sælfangst og kajakbrug, er udsigterne for fremtiden ringe. Hvem skal skaffe én skind til kajak, penge til redskaber og bøsse, og hvem skal tage én med på havet og lære én det farefulde håndværk, som er den grønlandske sælfangers gerning? Ingen. Enhver har nok med at forsørge sine egne sønner.

Gole måtte endda være glad til, at han havde fået plads hos handelens bestyrer, hvor han ved at gå til hånde i spækhus og på lager, ved at hugge hundefoder og bære brændsel kunne tjene en skilling, så han kunne hjælpe sin mor, som sad småt i det. For det gør en enke uden forsørger. Naturligvis: Folk var flinke. Sælfangere lader ingen sulte, når de selv har kød; men en dreng, der er noget ved, synes ikke om at leve af barmhjertighed. Især ikke, når man ved, at man har det rette stof til en fangstmand i sig.

Gole vidste, at han ikke var nogen sinke — sådan set. I smug havde han øvet harpunkast. Han kunne »gå rundt« i Jonas's kajak, ligeså tit, det skulle være. Han havde også lært at skyde med sin vens bøsse. Ja, Gud ske lov for Jonas, Oleraks søn, der både havde redskaber, kajak, bøsse og hunde, og som ikke var karrig med at låne Gole herlighederne, når de var ude sammen.

Det var også takket være ham, at Gole havde fået lært at tumle et hundespand for slæde.

Bestyreren havde ti dejlige hunde, som Gole imidlertid aldrig fik lejlighed til at køre, fordi Per Daniel, der var altmuligmand, og hvis dreng Gole var i det daglige, forbeholdt sig slædeturene. Drengen havde intet andet med hundene at skaffe end at hugge det væmmelige, sødligt lugtende hajkød i stykker til dem, når de skulle fodres, og så fange dem ind for at lægge seler på dem, når Per Daniel eller bestyreren skulle have dem for slæden.

Alt dette tænkte Gole på, medens han med en spade tildannede tørv, der skulle anbringes som en ekstra mur omkring hønsehuset. Kulden var ved at sætte ind, og dyrene måtte ikke fryse.

Han var ellers lige ved at være færdig, og så havde han fri indtil aften.

Per Daniel var kørt til kolonien i bestyrerens ærinde. Ja, sikket slædeføre! Gole så længselsfuldt op mod fjeldet. Om lidt, ved to-tre tiden, kom rypetrækket — .

Just, som han passede den sidste tørv ind i muren, lød der en fløjten.

Og så kom noget susende omkring hjørnet. Et virvar af baskende hundepoter hvirvlede sneen op i en sky omkring Goles næse.

I næste øjeblik skurede en blåmalet slæde med rensdyrskind på tværtræerne forbi ham. Han så lige et glimt af en bøsse i slædenettet, så stod Jonas der. Han standsede slæden med et ryk af sin ene hånd og vendte sig til Gole:

»Hej! Vil du med? Smid dig så!« Han pegede på slædetæppet og fingererede derefter ved det funklende patronbælte, han bar om livet. »Men det skal gå rask. Det er lige ved tiden. Ryperne, ved du, er ligeså præcise som degnen i skolen. Vi skulle gerne have nogle stykker — .«

☆

»Nu kan du få pisken,« siger Jonas, da de er nået op på højsletten, efter at de har hjulpet hundene og hinanden at klare stigningen ad den knudrede fjeldsti. »Jeg tager bøssen og passer på, når trækket kommer.«

Han lader sig dumpe sidelæns ned på slædens tværtræer og gør sin bøsse klar.

Et stykke tid går det med jævn fart, så gør førerhunden et spring.

»Den har fået færten af noget,« ler Gole.

»Så standser vi. Lad bare hundene lægge sig.«

Gole anbringer slæden, så dens meder står på tværs af skaglerne.

»Hér er i alt fald rypespor.« Jonas bøjer sig forover og skogrer som en kok.

Lidt længere henne peger Gole:

»Dér sidder en og stirrer på os.«

»Vi lader den sidde. En fugl skal man skyde i flugten.« Drengene går videre, men rypen bliver siddende. Dens fjerdragt går næsten i eet med sneen.

I syd er skyen rød. Det er skæret fra den sol, man i ugevis ikke har set; men selv om det er midvinter og mørketid, har jægerne lys nok. Himmelhvælvet er oversået med funklende stjerner, og i Zenith flammer nordlysene. Deres skikkelser står skarpt mod den hvide sne. Dagen er som en lys skumring.

På een gang er trækket der.

En flok ryper flyver op og fylder luften med den underlige knirkende og klagende lyd, der ikke ligner nogen anden. I stjernelyset stråler de flagrende fugle som sølvblomster mod himlen.

Jonas kaster bøssen til kinden.

Da hans skud har braget, ligger fire ryper i sneen. Nogle bloddråber gløder som røde perler på de hvide fjer. Resten af flokken er fløjet videre. Den klagende lyd dør bort.

»To til os hver. Næste gang er det din tur.« Jonas rækker Gole bøssen.

RA NORDGRØNLAND

GERNING

LLUSTRATION AF GITZ-JOHANSEN

Flok efter flok af det store træk viser sig. Drengene kommer dem på skud. Toogtyve ryper, fordelt i to bundter, bliver deres bytte.

Gole regner allerede ud, at når hans mor får de fire, som hun kan koge til aften, vil han kunne sælge de syv i butikken. En god dag. Både mad og rede penge har den givet. Og så har de endda haft fornøjelsen af den vidunderlige tur.

I højt humør begiver de sig tilbage over det knudrede fjeld for at se efter hundene og slæden. Jonas har slængt bøssen over nakken uden at sikre den. Endnu i sidste øjeblik kan der komme fugle.

Han lægger planer om en længere tur, de skal tage på søndag. Da vil de køre ind over de store søer, som ligger tæt under indlandsisen. Det er jo der, trækket begynder, og chancerne er størst.

Det er, medens han med store håndbevægelser udvikler dette, at ulykken sker. Han har drejet sig halvt om for at se sig tilbage, da hans fod støder mod en sten, og han snubler. I faldet griber han for sig, men får fingrene ind i bøsseremmen.

Et skud brager.

Gole, der er kommet nogle skridt foran, har ikke set, hvorledes det er gået til; men da han vender sig om, ser han Jonas ligge næsegrus i sneen.

Lige straks bliver han stiv af skræk. Så farer han hen til kammeraten, og nu ser han, at dennes lyseblå anorak på skulderen har fået en rød plet, der bliver større og større.

Gole hverken skriger eller gør støj. Han handler hurtigt. Som god grønlænder fornemmer han uvilkårligt, hvad der er at gøre. Forsigtigt fjerner han bøssen og sikrer den. Så vender han varsomt Jonas om og river anorakken og undertrøjen til side. Skuddet med alle dets hagl er trængt ind i skulderens overkant, og blodet vælder ud af såret. I næste øjeblik har han sin kniv fremme. Hastigt flænser han fjerdragten af en nyskudt rype og klæber det varme, blodrige fugleskind over såret, klemmer til, så det sidder fast, hvorefter han atter samler tøjet så godt, det lader sig gøre.

Jonas er *dånet* og ligger stille som *et lig*.

Gole må bære ham hen til slæden.

Her lægger han ham på rensdyrskindet og giver ham ryperne til hovedpude. Så tager han den fangstrem, uden hvilken en jæger aldrig begiver sig til fjelds, og surrer Jonas's krop forsvarligt fast til tværtræerne.

Men hvad nu?

Et eneste øjeblik tænker han sig om.

De befinder sig omtrent midtvejs mellem deres hjem og kolonien. Vejen hjemad er nogenlunde let, medens den til kolonien er uhyre anstrengende, fordi man skal over tre dybe kløfter og langs en farlig skråning. Det vil blive vanskeligt at klare den med den dødvægt, Jonas's livløse krop betyder.

Men det vil være tidsspilde at tage hjem først; Jonas skal have læge, og inden man får bud til kolonien, og lægen kan komme, vil det måske være for sent.

I kolonien er der både sygehus og læge.

Gole træffer sit valg.

Han ved, han vil få vrøvl med Per Daniel, når han ikke er parat med hundefoder i aften, når han kommer tilbage. Det kan også godt være, at Olerak, Jonas's far, vil blive gnaven og urolig over deres lange fravær; men det får han tage, som det kommer. Det er bedst for Jonas at komme til kolonien.

For Gole blev det en hård tur.

Mere end een gang gnistrede det for hans øjne og dunkede i hans hoved, når han løftede slæden op ad det stejle fjeld. Hans lemmer dirrede, og sveden drev ham ned over ansigtet. Til trods for, at han var vant til arbejde, sled han sine hænder i laser ved at bakse med sin tunge last.

Et par gange vågnede Jonas op af sin døs.

»Hvor kører du mig hen?«

»Til sygehuset, Jonas.«

Og til sygehuset kom de. Men da de nåede trappen foran det, klaskede Gole sammen. Han hang over opstanderne som en klud.

Her fandt Per Daniel, som var for hjemgående, de to drenge og fik dem ind.

I næste øjeblik var Jonas på operationsbordet, mens Gole blev bragt til sengs og fik mad og kaffe.

Per Daniel kom ind til ham:

»Nu tager jeg hjem,« sagde han. »Doktoren siger, at Jonas slipper vel fra det. Der er ikke noget i stykker, og du har været en knop. Jeg skal vide at fortælle om det, når jeg kommer hjem. I morgen kan du køre Oleraks slæde tilbage.«

Sådan havde Per Daniel aldrig talt til Gole før.

Men hvad mere var: Han holdt ord, da han kom hjem, og det fik følger, som Gole end ikke i drømme ville have tænkt sig.

Da Gole næste dag afleverede Oleraks slædespand og havde svaret på de spørgsmål, Jonas's far stillede, sagde denne:

»Ser du, Gole, jeg synes jo, du er for god til at blive gående som drengs dreng. Den, der kan gøre mands gerning, sådan som du har gjort, bør være sælfanger. Herefter kan du gå ud med mig, når jeg skal på havet. Redskaber og sådant noget skal jeg nok sørge for. Det kan du sige til din mor.«

SPEJDERHUMOR

fra mange lande

DENNE ILDTÆNDING

med to tændstikker

er noget vanskelig – men

med lidt omhu –

en smule velrettet pusteri –

lidt kraftig viften –

får du et bål –

der virkelig er værd at tale om

Saward (The Scout)

(The Scout)

– og jeg som har tatt hele den svære opvasken! (Spejderen – Norge)

»Ja' bad ju bara att få hjälpa tant över gatan.«

(Sveriges pojkar)

Spejderlovens § 6 (Scouts de France)

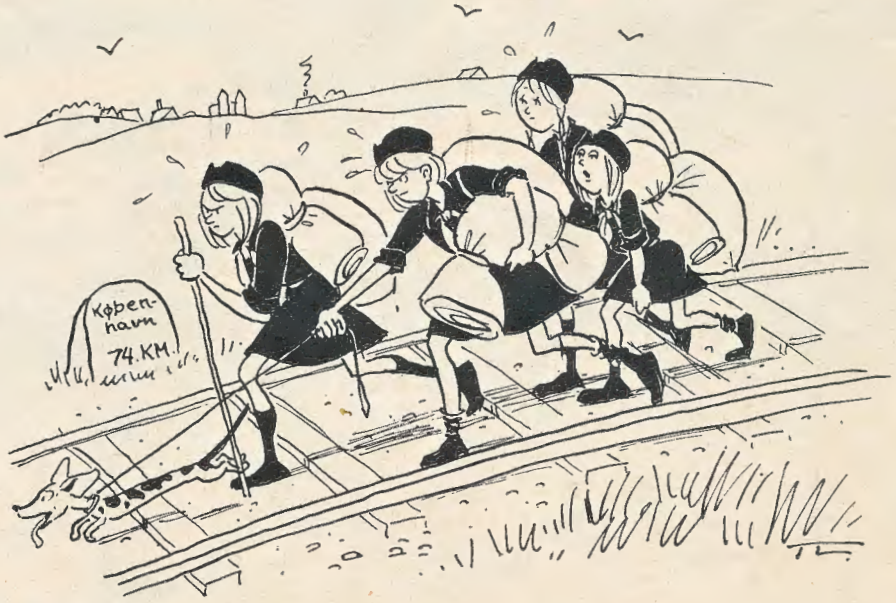

.. og patruljehunden åd returbilletten på færgen

★ POUL NØRGAARD ★

Lavine Spejderens Hund

ILLUSTRERET AF OSCAR JØRGENSEN

Det var den 23. december, — lillejuleaftensdag. Skønt tidligt på vinteren var der faldet en dyne af sne. Den var faldet tæt og i dagevis for til sidst at slutte af i en forrygende snestorm, der havde truet med at kuldkaste alle planer om at tilbringe julen i fjeldhytten. Men pludseligt og uventet var vejret klaret op, stormen havde lagt sig, og nu strålede solen fra en skyfri himmel.

Med skiene over skulderen arbejdede tre drenge i fjorten, femten års alderen sig op ad den stærkt stigende bjergvej, som efter snefaldet igen var gjort farbar.

»Er du træt?« spurgte Rudolf, da Bent lidt forpustet standsede og vendte sig om.

»Nej — men hvor er her dog skønt.« Bent så over mod bjergene på den modsatte side af dalen. Han følte sig ganske betaget af det storslåede landskab, — de snedækte solglitrende bjergskråninger med de dybblå skygger, — og så denne stilhed.

»Ja, det er noget andet end det flade Danmark,« bemærkede Kurt med en vis stolthed.

Bent så hurtigt på ham. »Ja, men i det lange løb tror jeg nu nok, jeg ville foretrække det danske landskab. Jeg ville føle det, som om jeg var spærret inde, hvis jeg år ud og år ind skulle leve mellem bjerge.«

»Spærret inde?« Rudolf lo højt. »Vent blot til vi i morgen får skiene på og i flugt står ned over skråningerne. — Spærret inde? Nej, du, frihed og vidder, det er Schweiz.«

»Nåh, da kan vi da se længere hjemme i Danmark,« indvendte Bent. »Vidder, siger du, tror du måske ikke, vi har vidder? Så skulle du blot prøve at stå på et dansk bakkedrag og se ud over de bugnende frugtbare marker en sommerdag, når kornet bølger gult for vinden, når skoven står grøn, når de hvide skyer trækker hen over himlen, og havet blinker blankt og friskt langt ude i synsranden.« Bent blev helt ivrig. »Eller prøv at stå det samme sted en efterårsdag, når luften er høj og klar, og skovbrynet endnu dugvådt spiller i gult og rødt, — ja, selv en regnvejrsdag kan være smuk, når bygerne trækker kolde og mørke, og himlen veksler i et utal af fine grå nuancer. Lad så også være, at det danske vejrlig er skiftende og uberegneligt, men har man øje for det, så har hver årstid og hver slags vejr sin skønhed.«

»Å, vil du ikke holde op,« lo Kurt. »Nu er du ved at blive mig lidt for højtravende.«

De tre drenge var på vej til en lille sæterhytte, som Rudolfs og Kurts far havde ladet bygge oppe i bjergene, og hvor familien plejede at tilbringe sommerferierne og nu og da en week-end. I år var det imidlertid første gang, man skulle prøve at fejre jul i fjeldhytten.

Bent havde lært de to brødre at kende under en spejderlejr hjemme i Danmark samme år, og knap en måned efter at de var rejst, havde han modtaget deres invitation. — Jul i Schweiz, — og så oven i købet i en fjeldhytte, — det havde ikke været til at stå for, selv om han ikke rigtigt kunne lide tanken om, at far og mor skulle være alene juleaften. Han vidste jo godt, at de ville savne ham, selv om de sagde, at de rigtigt glædede sig på hans vegne, og at det ville blive en oplevelse for ham, som han selvfølgelig ikke måtte sige nej til.

Fra Altdorff, hvor Rudolf og Kurt havde deres hjem, og hvor deres far, fabrikant Klotz, også havde sin virksomhed, var de om morgenen kørt til den lille bjerglandsby, hvorfra de til fods straks havde begivet sig videre. Det var så spændende at skulle bo en nat alene i bjerghytten, og så kunne de også nå at få »gjort den beboelig«, til forældrene ankom næste dag. Der skulle tændes op i pejsen, så der kunne være hyggeligt og varmt, og der skulle også »muges ud«, som Kurt udtrykte sig.

»Ved du hvad, Rudolf?« Kurt standsede og pegede hen over en jævn snedækket skråning. »Skal vi ikke prøve at skyde genvej? Vi kan spare mindst en kilometer.«

»Joh,« Rudolf trak lidt på det, »men vi lovede jo ellers at følge vejen.«

»Vist så, men far kan jo ikke sidde hjemme og se, hvordan her ser ud efter snefaldet, og vi er da også så godt kendt, at der ikke kan ske noget.«

Rudolf lod sig hurtigt overtale. Rygsækken var tung, og det lange reb, som brødrene for en sikkerheds skyld altid medbragte på bjergture, vejede også godt til. Det var derfor svært fristende at spænde skiene på og skyde genvej tværs over bjergskråningen fremfor at traske videre ad den snoede vej.

For Bent var det en oplevelse uden lige. Sne og sne så langt øjet rakte og ikke et levende væsen at se. Han følte en næsten uimodståelig lyst til at dreje af og i et forrygende styrtløb sætte ned mod dalen, hvor landsbyen med sin hvidkalkede kirke og røde tage tegnede sig som en samling legetøjshuse. — Ha, — det »styrtløb« ville nok snart ende i en række forvredne kolbøtter. Dette her var jo noget andet end Dyrehaven og Holteskovene derhjemme.

Ikke et levende væsen at se, — og dog fulgte et par skarpe grå øjne de tre drenge.

»Nå, der har vi nok fabrikantens drenge med deres danske gæst,« mumlede »gamle Albert« hen for sig, mens han skyggende mod solen iagttog de tre skikkelser, der som mørke punkter langsomt bevægede sig hen over den hvide flade. Så bankede han sin pibe ud, greb sine skistave og fortsatte langs den lille bjergbane, der et stykke længere nede slyngede sig som et smalt sort bånd. Pligten skulle jo passes, selv om han havde haft mest lyst til at gøre endnu et forsøg på at finde sin trofaste ven, schæferhunden »Zenta«, som for to dage siden sporløst var forsvundet for ham.

»Gamle Albert« var »Lavinespejder« og boede året rundt alene i en lille hytte oppe i bjergene. Hans opgave bestod i at afpatruljere en vis strækning af banelegemet for med sit øvede øje at afgøre, om der kunne være fare for sneskred og i så fald give meddelelse derom, så en eventuel katastrofe i tide kunne afværges. Fra fabrikant Klotz's bjerghytte og hen, hvor »gamle Albert« boede, var der ikke ret langt. Drengene fik sig af og til en passiar med ham, og han var derfor underrettet om deres planer for julen.

Et årelangt liv i bjergene havde præget »gamle Albert«. Han var den typiske bjergboer, — fåmælt, markeret og vejrbidt. Hans hud var brunet af solen med dybe furer og en vifte af fine rynker ved øjenkrogene, sådan som man også ser det hos gamle søfolk, der er vant til at se over vidder.

Hans eneste selskab var hans hund, — den han nu havde mistet. På sine lange ture kunne han ganske vist ikke have den med sig. Det ville være for anstrengende for den at følge ham i den dybe sne, når han på ski suste ned over skråningerne. Men da han i forgårs var vendt hjem, havde hundehuset været tomt. Tid efter anden måtte træværket være mørnet, for krampen, som holdt lænken, var revet ud. Formodentlig havde »Zenta« villet prøve at finde sin Herre og havde så forvildet sig bort, eller et sneudhæng kunne være skredet under den, så den var styrtet i en kløft. Han havde ledt og fløjtet og kaldt, men alt forgæves. Og som sagt, pligten måtte passes, det var jo det, han fik sin betaling for.

Med ét standsede Bent. »Skal vi hvile lidt?« spurgte Rudolf.

»Nej, jeg er slet ikke træt, men jeg syntes . . .« Bent bøjede sig lyttende frem.

»Hvad syntes du?«

»Hyss! — Kan I ikke høre noget?«

Et øjeblik stod de alle lyttende, — så var lyden der igen, — en underlig fjern klynken.

»Hvad i alverden kan det være?« Rudolf så spørgende på sin bror.

Kurt rystede på hovedet. »Aner det ikke, — men ærlig talt, så tror jeg, vi må se at komme videre. Vi har efterhånden ikke for megen tid, hvis vi skal nå hytten, før det bliver mørkt.«

Bent så forbavset på ham. »Ja, men hvis det nu er et barn, så kan vi da ikke sådan uden videre . . . «

»Et barn?« Kurt lo. »Kunne du tænke dig, hvordan et barn skulle være kommet herop?«

Bent rystede på hovedet. »Det ved jeg ikke, men jeg synes altså, vi bliver nødt til at se, hvad det kan være. Sæt, det er en eller anden, som trænger til hjælp.«

De lyttede igen, men da alt var stille, sagde Rudolf. »Jeg tror, Kurt har ret, vi må se at komme videre. Det har sikkert heller ikke været noget.«

Men Bent holdt på sit. »Jeg tror, lyden kom længere nede fra,« sagde han, idet han stødte fra med skistavene og lod sig glide skråt nedover for ikke at få for stærk fart på. »Pjat,« mumlede Kurt, da Rudolf fulgte efter, mens han selv blev stående.

Bent var dog ikke kommet ret langt, før et advarende råb fra Rudolf fik ham til at bremse brat op, og han var ikke fri for at blive en smule forskrækket, da han så, at han kun befandt sig få meter fra en lille stejlvægget kløft, der næsten var skjult under en tung snepude, som hang helt ud over kanten.

»Tak skal du ha',« udbrød han. »Det ville have været en køn en, hvis jeg var dumpet derned.«

»Nå, det er nu ikke, fordi der er ret dybt, men en arm eller et ben kunne du jo nok have brækket.«

Bent bøjede sig frem og kiggede ned. »Nåh, der skal da nok være en tolv, femten . . . Rudolf! Kom og se! Der ligger noget dernede, — det er . . . — jeg tror, det er en hund.«

Rudolf nærmede sig kanten så meget, han turde. »Det *er* en hund,« fastslog han. — »Så må det være den, vi har hørt.«

»Hvordan får vi den op?« Bent så ivrigt på ham.

»Får den op? Det kan vist ikke nytte at tænke på at få den op. Forresten tror jeg også, den er død nu, den rører sig jo slet ikke.«

I det samme løftede hunden hovedet, og da den fik øje på dem, begyndte den at logre med halen, idet den gjorde et forsøg på at rejse sig, men med et lille kort hyl faldt den tilbage i sneen.

»Om jeg begriber, hvor den hund kommer fra,« Rudolf gav sin hue et skub og kløede sig eftertænksomt i nakken. »Mon det skulle være en eller anden fjollet turist, der har taget den med sig på sin skitur, — for det kan da vel ikke være »gamle Albert«s »Zenta«. — Hej, Kurt! — Kom engang herhen.«

»Vi *må* altså se at få den op,« sagde Bent, da Kurt var kommet til, og de havde drøftet spørgsmålet.

»Umuligt,« sagde Kurt. »Og vi har heller ikke tid til at prøve. Vi har allerede spildt alt for megen tid.«

»Ja, det bliver jo snart mørkt,« mumlede Rudolf som svar på Bents indtrængende blik. »Og hvad skulle vi også stille op med den?«

»Men hvis det nu er ham »gamle Albert«s,« ivrede Bent.

»Ja, vi kunne selvfølgelig hente gamle Albert.«

»Næ, hør nu,« indvendte Kurt. »For det første er det en mægtig omvej, og for det andet er det jo slet ikke sikkert, at han er hjemme.«

Bent trådte forsigtigt et skridt nærmere kanten. Hunden lå og så op på ham. Det blik var ikke til at modstå. Han vendte sig beslutsomt. »Vil I ikke hjælpe mig at få den op, så klatrer jeg selv derned,« sagde han fast, idet han samtidig spændte sin rygsæk af.

»Du må jo være spiltosset,« udbrød Kurt. »Du skal være glad til, om du ikke brækker halsen.« Men da Bent uden at svare bøjede sig ned og løste bindingerne og sparkede sine ski af, forstod brødrene, at det var hans alvor.

»Ja, ja, da,« sagde Rudolf og fulgte hans eksempel, »når du er så stædig, så kommer vi vel til at føje dig. — Og for resten, så kan jeg heller ikke lide at lade den blive liggende her,« og uden hensyn til Kurts sidste indvendinger begyndte han at ordne rebet. »Her,« han rakte kvejlet til Kurt og Bent, »gå lidt længere tilbage, og så holder I godt fast.« Rudolf bandt tampen om livet med et pælestik og trådte for-

»Alt i orden — fir!« lød hans stemme op til dem.

sigtigt og prøvende ud i den løse sne, som hang ud over kanten.

Bent og Kurt stemmede fødderne fast i sneen, idet de holdt rebet stramt. Alligevel gav det et ryk, som trak dem begge et par skridt frem, da det løse udhæng gav efter under vægten, og Rudolf i en hvid glitrende sky pludselig forsvandt for øjnene af dem.

»Alt i orden, — fir!« lød hans stemme op til dem.

Da trækket i rebet lidt efter hørte op, forstod de, at han måtte være nået bunden. Nogle minutter hengik i spænding, så hørte de Rudolf råbe: »Klar! — Hal ind!« Hans stemme lød så underlig fjern op til dem fra den snævre kløft.

Skønt Rudolf selv hjalp godt til ved at stemme fødderne mod fjeldvæggen, blev det et drøjt job for de to drenge at hale ham op, men omsider kom han da til syne over kanten med hunden i favnen.

»Det er »Zenta«,« sagde han forpustet, idet han varsomt lagde hunden ned i sneen. »Jeg tror, den har brækket det ene forben.«

»Ja, og hvad nu?« spurgte Kurt.

Bent knælede ned og strøg kærtegnende hunden over hovedet, og til tak slikkede den tillidsfuldt hans hånd.

»Ja, nu vi har fået den slæbt op, så skal den i hvert fald ikke blive liggende her,« sagde Rudolf. »Men hvordan kan vi bedst ... «

Bent sprang op og krængede sin vindjakke af. »Vi kan bære den i denne her.«

»Du siger noget, men lad så hellere Kurt og mig om det, — for uden at fornærme dig, så er vi vist nok så øvede i at stå på ski som du.«

»Hvad har du egentlig tænkt dig at stille op med den?« spurgte Kurt.

»Vi må selvfølgelig bære den hen hos »gamle Albert« med det samme,« sagde Rudolf. »Så må han om resten.«

»Tak skal du ellers ha',« surmulede Kurt. »Slæbe på den hele den lange vej. Og sikken en omvej. Det bliver jo bælgravende mørkt, før vi når hjem til os selv.«

»Du glemmer, at det næsten er fuldmåne. — Men lad os nu bare ikke spilde mere tid med snak.«

Bærende den sårede hund imellem sig gik det kun langsomt fremad, og flere gange måtte de to brødre lægge deres byrde fra sig for at puste lidt, før de igen fortsatte. Skyggerne var blevet lange, og endnu før de kunne øjne lavinespejderens hytte, forsvandt solskiven stor og luerød bag de fjerne sneklædte tinder, som dens sidste stråler gav et gyldent skær.

»Jeg må ellers sige, det er en rar en, du her har fået lokket os på, Bent,« pustede Kurt, da de igen tog sig et lille hvil.

Rudolf så på sit armbåndsur. »Hør kirkeklokkerne.«

Nede fra dalen lød klangen fra kirkeklokkerne. Kastet tilbage fra fjeldene nåede lyden i den stille, tynde bjergluft op imod dem med en forunderlig styrke. Det var næsten, som om de kunne føle lyden, — som om den fyldte luften og fik den til at sitre.

Ved det første bedeslag bøjede Bent hovedet. Her i den hvide stilhed følte han sig grebet af en egen ophøjet fred. Hans tanker gik hjem til Danmark, — til far og mor. Uvilkårligt bevægede han læberne, »Fader vor, du ... ,« han løftede hovedet med et ryk og så op, og samtidig udstødte hunden en ængstelig tuden. I det fjerne hørtes en sær tordenlignende buldren, som hurtigt voksede og voksede, til den med ét var forbi. Han så spørgende på Rudolf, som i den påfølgende stilhed endnu stod og så sig spejdende omkring. »Hvad var det?«

»Sneskred. — Lad os håbe, at ingen er kommet noget til.«

☆

»Gamle Albert« er på vej hjemad, da han hører sneskredet komme. Han ser op, — det er, som om selve bjerget kommer rullende ned imod ham, knusende og udslettende alt på sin vej. — Vil lavinen brede sig, og hvilken vej vil den tage? — Da med et glemmer han den fare, han selv befinder sig i, hans blik er faldet på den lille fjeldhytte. — Drengene! — De må jo forlængst være nået frem. — Og næsten før lavinen har nået hytten og fejet den et stykke foran sig, inden den begraver den, bøjer han ned i knæene, lægger kroppen fremover og støder hårdt fra med skistavene. Det er, som om han kaster sig ud i rummet, da han i et styrt sætter ned over den stejle skråning, så sneen rejser sig i en lysende bue bag ham.

I den hyggelige krostue sidder nogle bjergbønder. Der er fyret godt op, og den trinde vært står i skjorteærmer ved disken og fylder ølkrusene, da »gamle Albert« pludselig står i døren.

»Sneskred! — Fabrikantens drenge.«

I et nu er bønderne på benene. Værten snapper et messinghorn fra væggen, og et øjeblik efter kalder dets dybe toner redningsmandskabet sammen. Fra alle sider strømmer mændene til med deres redskaber, og snart efter går det i løb op ad bjergvejen.

☆

Solen er forlængst gået ned, da drengene omsider når »gamle Albert«s hytte. I bjergene låser man ikke sin dør, og da der ikke bliver svaret på deres banken, går de ind. De er trætte og sultne, og efter at have dækket hunden til med et tæppe tager de derfor den medbragte madpakke frem. Det er jo blevet sent i forvejen, så nu spiller en halv time fra eller til såmænd ingen rolle, og »gamle Albert« må vel snart komme hjem, mener Rudolf.

Men da de har ventet det meste af en time og »gamle Albert« stadig ikke viser sig, bliver de enige om at bryde op.

»Jeg kan bare ikke forstå, at han ikke forlængst er kommet hjem,« siger Rudolf, da de uden for hytten igen spænder skiene på.

Skønt månen står højt, tør de nu kun følge bjergvejen. Med skarpe sorte skygger rejser bjergene sig vældige og truende mod den dybblå nathimmel, hvor stjernerne blinker så klart, som hang de lige over de sneklædte sølvhvide tinder.

»Er der langt endnu?« spørger Bent, da de har løbet et stykke. Han er ved at være træt.

»Nej, om små tyve minutter kan vi være der.«

En stund løber de videre, da med eet standser Rudolf og peger frem for sig. »Se!« — På stedet, hvor hytten har stået, er et hold mænd i færd med at grave i sneen. I et nu står det hele klart for ham — sneskredet, som de hørte undervejs med den sårede hund! Han sætter fra med skistavene og fortsætter i strakt løb, så selv Kurt ikke kan følge ham.

☆

Det er juleaften og første gang i mange år, at »gamle Albert« ikke skal fejre den alene med sin hund. Drengene har jo glædet sig til at holde jul i en fjeldhytte, og derfor har han gæstfrit stillet sin beskedne bolig til rådighed for familien Klotz og deres danske gæst. Det er jo kun en ringe tak til drengene for, hvad de har gjort for ham, og det er så uvant for ham at udtrykke sig i ord.

»Gamle Albert« sidder og bakker på sin korte pibe, mens fru Klotz er ved at dække julebordet. »Zenta« ligger ved hans fødder med en stram bandage om det brækkede ben. Den vil snart komme sig, sagde dyrlægen, som var der for at tilse den i morges.

Fru Klotz standser på vej ud til køkkenet og lytter, så går hun hen og åbner døren, og nu kan de alle tydeligt høre kirkeklokkerne nede fra landsbyen.

»Hvor turde I dog klatre ned i kløften?« siger hun, idet hun vender sig og ser på sine to store drenge.

»Gud ske lov for det,« siger hendes mand stille.

»Gamle Albert« tager piben ud af munden, idet hans blik søger op mod et falmet farvetryk, som netop indfanges af den synkende sols sidste varme stråler. — Billedet af »Den barmhjertige Samaritan«.

»Mon ikke enhver god gerning bærer lønnen i sig selv?« mumler han hen for sig.

CAI SCHAFFALITZKY DE MUCKADELL

★ ★ ★

EN GOD GERNING HVER DAG

★ ★ ★

MED ILLUSTRATIONER AF AXEL MATHIESEN

Amerikalinjens store, nye motorskib »Morsia« lå i frihavnen rede til afgang. Det var mærkværdigvis en ret smuk dag, skønt det var i slutningen af november, og »Morsia« skulle til New York som »dobbelt« juleskib — hjem til staterne med amerikanere og tilbage med juleglade danskere. Solen skinnede på en tusindtallig menneskemængde, der enten var kommet for at sige farvel eller af nysgerrighed, taxierne tudede sig møjsommeligt frem, dragerne løb op med bagage, der viftedes med flag, og om bord på »Morsia« var maskinfolkene i gang med at røre skruerne, thi der var kun en halv snes minutter til, at skibet skulle afgå.

Oppe på båddækket stod kaptajn Henriksen og skibslægen, dr. Hjælmsø, og så på passagererne, der blev modtaget nede ved falderebet af hovmesteren og hans hvidklædte tjenerstab, som førte dem ind i skibet til deres kahytter og ordnede deres kufferter.

»Så, nu kommer der ikke flere,« sagde kaptajnen, »hun er lige ved de otte glas,« men i det samme kom en taxi hen til landgangen. En ung pige steg hastigt ud, så ængstelig på sit ur, betalte og hastede hen til landgangen, hvor første styrmand og hans folk allerede var ved at tage denne ind. Lige i hælene på hende kom en tyk drager med to — temmeligt slidte og billigt udseende — håndkufferter, og da den unge pige vendte sig om for at se efter dem, snublede hun, tabte det, hun havde i hænderne og ville være faldet, hvis der ikke var kommen hjælp. Men i det samme borede en lille hvidklædt fyr sig frem mellem folkene på dækket, for som en streg ud på landgangen og fik fat i damen. Han greb hendes taske, hjalp hende ind, bukkede høfligt og var væk igen.

»Nydelig lille skude,« sagde kaptajn Henriksen anerkendende, »let på roret, men ikke bygget til fart. Vel, doktor?« Men denne svarede ikke, og i det samme kom første styrmand og meldte alting klart til afgang. Så gik kaptajnen op på broen, pakhusuret i frihavnen slog fire, fortøjningerne blev kastet los, bugserbåden trak stævnen ud, skruerne malede vandet op, og med et afskedshyl fra sirenen stod M. S. »Morsia« — opkaldt efter øen Mors — bort fra de danske strande.

Den lille frøken Dalum var virkelig sød — måske med en lidt trist mine, thi hun skulle ud til fremmede mennesker i New York og havde for et par uger siden fulgt sin moder til den grav, hvor hendes fader allerede i flere år havde hvilet. Hun måtte nu klare sig selv og havde derfor taget imod en dansk dames tilbud om en plads som — ja, vel egentlig både som kokke-, stue- og barnepige. Efterhånden fik hun dog humøret tilbage og blev meget populær blandt de over hundrede passagerer, der skulle hjem til jul. Det varede ikke mange dage, før doktoren blev hendes opvartende kavaler — fra tidlig morgen og til sen aften. Kom man op ved syvtiden, kunne man se hende i shorts og jumper gøre gymnastik med ham, og kom man ud på dækket sent på aftenen, kunne man også se dem — enten i ivrig samtale eller betragtende månen, som om de aldrig havde set dette mærkelige himmellegeme før. Dens milde sølvskær er — det ved jo alle — stærkt befordrende for ung elskov, og alle ventede derfor, at der meget snart ville blive lejlighed for kaptajnen til at give den reglementerede champagne for et forlovet par. Imidlertid skal tiden på en lang sørejse jo gå med noget, og der blev derfor i stilhed lavet mange »sweepstakes« — blev det til forlovelse? — »Nope« eller »Yep«, som man sagde efter amerikanerne. I begyndelsen holdt de fleste på »Yep«, men efterhånden, som rejsen skred frem, blev »Nope«rne talrigere og talrigere.

Den lille fyr, der havde hjulpet frøken Dalum på landgangen, var messedreng og på sin første rejse. Han var søn af en anden af liniens styrmænd og hed Otto Klarup og havde mange gange været med sin fader om bord på de store linere. Han havde aldrig røbet tegn på søsyge, og derfor kunne hans kammerat i det fælles bittelille kammer ikke »sidde« på ham, skønt det var hans anden rejse. Han hed Carlo Møller, var »bidt af en gal fodboldspiller«, og betragtede Otto som et mærkeligt eksemplar af menneskeheden, fordi hans kendskab til det ædle spil ikke var hans eneste interesse, men at denne tværtimod end mere var helliget spejderne. Hovedrystende erfor han, at Otto virkelig tog det alvorligt, at man skulle gøre en god gerning hver dag, og erklærede derfor den første morgen, at Otto kunne begynde med at rede hans køje. Han blev endnu mere forbavset, da Otto forklarede ham, at det ikke var nogen »god gerning« — det var kun at befordre hans dovenskab, og så opgav Carlo den chance, der havde været til at knibe sig to minutter mere i »kanen«. Men Otto var sit løfte tro, han bjergede de garnnøgler, som gamle damer havde ladet løbe ned i læ under slingring, han holdt søsyge medmennesker under hovedet, når de ofrede til de vrede havguder — og

alle kunne godt lide den flinke og tjenstvillige dreng, der tilmed altid så ud, som om hans tøj kom direkte fra vaskeriet.

Ottos pligter var mange, fremmest var dog at holde kaptajnens kahyt i orden. En dag midt på rejsen stod han inde i dennes sovekahyt og hørte ham tale med maskinchefen, der var ny om bord og derfor ikke havde været sammen med doktor Hjælmsø før.

»Underlig fyr,« sagde kaptajnen, »flink og tjenstvillig og knippeldygtig som læge, men så ubeslutsom. Han er reservelæge ved et af de store hospitaler — jeg ved ikke rigtig hvor, for han taler aldrig om det. Overlægen har været længe syg, og vores doktor overtog hele kagen med det resultat, at han er ganske overarbejdet. Han tog med os på forrige rejse, og jeg synes, han kom sig godt; men når vi nu kommer hjem, så skal han tilbage til hospitalet. Han udførte en blindtarmsoperation på forrige rejse — ja, at *det* gik godt, skyldes kun hans fremragende dygtighed, for det var et herrens vejr. Men tror du, det rørte fyren — ikke en fjer! Jeg var med til at bedøve — vi havde jo kun hende sygeplejersken, og jeg har før hjulpet med den slags, og så — ja, så kom han ind. Myndig, tavs, som en konge der tager imod folkets ærbødige hyldest — godt ser fyren jo ud — men du skulle have set ham i arbejdstøjet — skinnende hvid fra top til tå og med både hue og mundkurv på — jeg har aldrig været så imponeret i mit liv. Sygeplejersken fik sig en ordentlig vals, bare fordi hun ikke snuppede en saks i løbet af nul komma fem — og mig hvæsede han af som en klapperslange — hvis de da hvæser — hvad jeg ikke ved. Patienten kom sig i en ruf — han *turde* simpelthen ikke andet — og sådan er han altid inde i sygelukafet, siger sygeplejersken. Men så — dagen efter — så går han rundt og ligesom gør undskyldning for sig selv — nå, det er vel nerverne. Ungkarl er han, og det, han mangler, er efter min mening en kone. Sådan en som hende det lille stykke til frøken Dalum — netop en for ham, dygtig og munter, spiller både klaver og bridge. Kan han da ikke ta' mod til sig og erklære sig, for at han er forelsket i hende op over salingshornene, det kan da enhver idiot se. Og hun i ham! *Han* ser på hende, som om han ville søbe hende i sig med en ske — og *hun* ser på ham, som om han var en krukke hindbærsyltetøj. Er du med i en Sweepstake, chief? Nå, ikke — det er jeg; men nu har jeg væddet på »Nope« og ikke som først på »Yep«. Stakkels lille Dalum!«

Otto var også med i en Sweepstake — ikke nogen dyr en, bare en med femogtyve øre — men det var nu ikke for de fem af denne mønt, han kunne vinde på sit »Yep« — det var for hans gode hjerte. Han færdedes jo daglig mellem alle passagererne og kunne også se, at både doktoren og frøknen var »kobbervarme« på hinanden, og han betragtede den lille frøken som sin specielle protegé, efter at han havde lodset hende om bord lige i sidste minut. Nu var der kun to dage til, at Amerika skulle dukke op af horisonten, og endnu var det afgørende ord åbenbart ikke bleven sagt mellem de to. Frøken Dalum så trist ud, smilet var forsvunden, og doktoren så også modfalden ud.

Klokken var betænkelig nær ved at falde i slag, og Otto, der lige havde hjulpet gamle fru Hermansen med at finde sine briller — det var tredie gang den dag og snart hundrede gang på rejsen — opgav at gøre flere gode gerninger den dag bare for at grunde på en endnu større — nemlig med at hjælpe den lille frøken og den rare doktor.

Om aftenen opsøgte han sin moster, der var kahytsjomfru og under sine vinger havde frøken

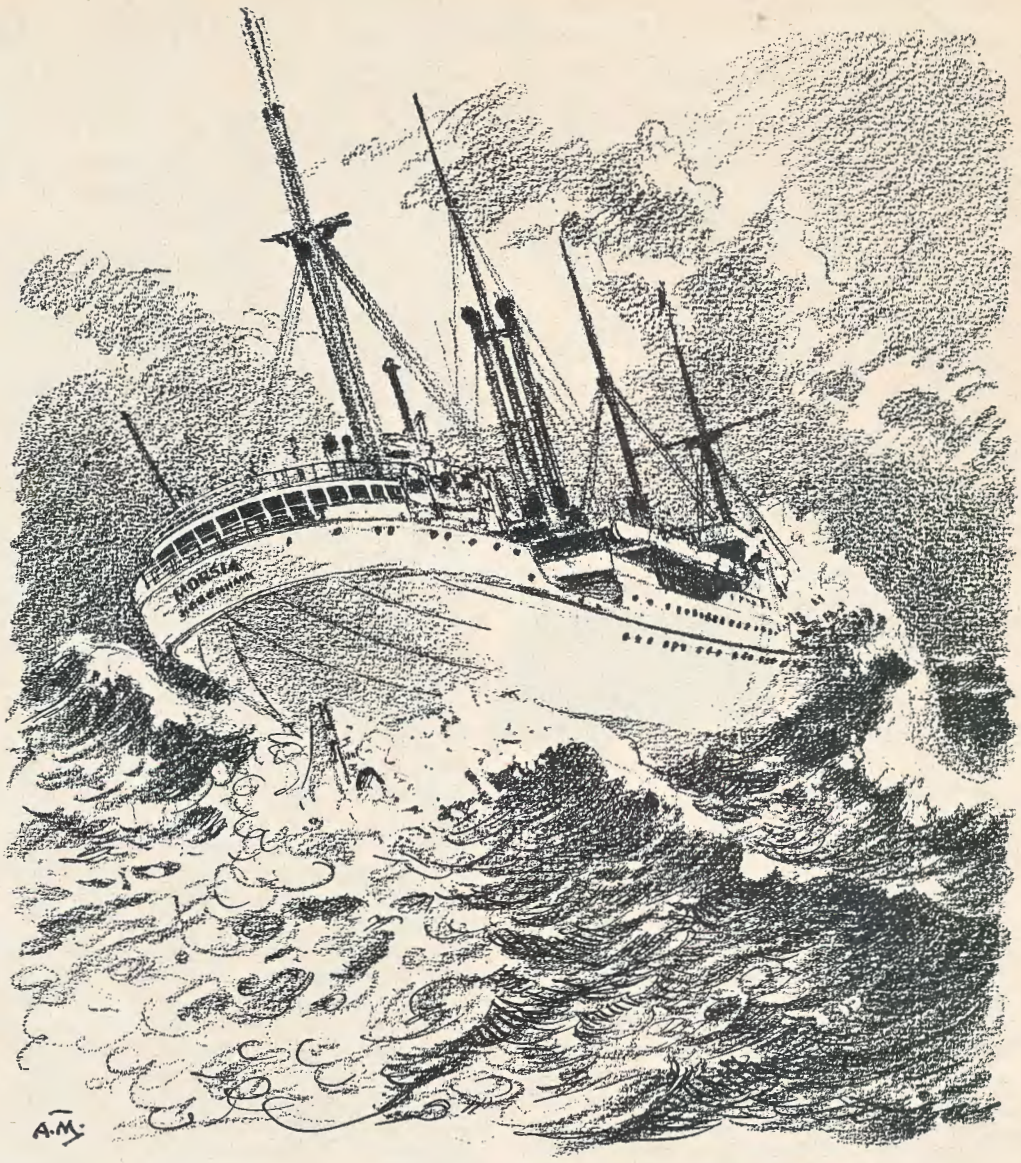

Dalum — ja, mere end under vingerne, tilmed en smule med i hendes fortrolighed. For Olsen var et hjertemenneske, og en lang sørejse avler sine former for fortrolighed. Derfor vidste Olsen lidt om, hvad der pinte den unge pige — og ærgrede sig over ikke at kunne hjælpe. Selvfølgelig var hun også med i en Sweepstake og selvfølgelig som en »Yep«er.

»Moster, den er gal med ham doktoren. Han har ikke erklæret sig, og lille Dalum ser så trist ud!«

»Ja, den stakkels pige. Jeg tror virkelig, han vil ha' hende, men han er — ja, det man kalder »bange for piger«. Det er der mange, store og stærke mænd, der er. Bare man ku' hjælpe ham på gled, altså! Men hvordan Otto? Han gemmer sig jo for hende, og i morgen er vi i New York.«

Vejret havde på hele overfarten været roligt, knap nok en lille sø en gang imellem, og det var heldigt for den lille frøken Dalum. Hun havde betroet Olsen, at hun var så bange for at blive søsyg efter endogså at have været det på færgen over Store Bælt, og det havde Olsen let af og fortalt til Otto. Drengen grundede længe derpå, og så pludselig slog det ned i ham, at her måske var en løsning på problemet.

Om aftenen var søen næsten uhyggelig rolig, syntes Otto, og så skred han til værket. Han havde set, at den ene af de to svære frysebokse var tom og stod til udluftning efter rengøring for så at skulle fyldes i New York. Kl. 21 sneg han sig ind på mellemdækket, hvor boksen stod, der var ingen at se, og som en mis var han inde i boksen og trak dens tunge dør i efter sig. Inde i den var der ingen, der kunne høre ham, og det måtte der heller ikke være, for nu skulle slaget stå. Han vædede læberne, og så begik han den svære forbrydelse, det er til søs, at fløjte!. Det var han en mester i fra kvarteret i Hvidovre, hvor hans forældre boede, og en hel virtuos. Han fløjtede højt og skingrende i en halv time — så kunne han ikke mere og gik ud. Der var stadig ingen på dækket, og spændt gik han hen til lønningen. Men ak — der var ikke mindste tegn til brise — tværtimod så det ud for ham, som om søen grinede ad ham.

»Godt!« sagde han til sig selv, »der skal skarp lud til skurvede hoveder,« og beslutsomt manøvrerede han om bag stormasten, halede sin tollekniv op af lommen og begyndte at skrabe på den arme mast, tilmed af alle kræfter. Hans fader, der som dreng havde sejlet med de store »Vindjammere«, havde fortalt ham om en kaptajn, der nede omkring ækvator havde sat hele skibets besætning — nitten mand — til at skrabe på alle tre master i fire stive klokketimer — og næste morgen fik de sandelig den finest tænkelige brise!

»Hva' i alverdens riger er'ret du laver?« lød en lille tid efter Carlos stemme, og Otto vidste ikke bedre end at mumle noget om, at »han ville skære sit navn i masten«.

»Den går i vinkel, moster!«

»I en stålmast! Næ, ve' du va'! Den er nu helt offside! Man ka' sannerlig mærke, a' du er et grønhorn på sin første rejse! Gi' du bare den op og kras i posen sammen me' far her. Der er ikke mer' servering i aften!«

Otto holdt op og fulgte med — nu kunne han ikke gøre mere i aften. Han kravlede lidt modfalden op i overkøjen og faldt i søvn; men flere gange om natten syntes han, at han lå så underlig og rullede, og da kokken præcis klokken seks stak hovedet ind og prajede »Op, I dovne sovetryner!« så — ja, så rullede skibet — eller snarere stampede det — så Otto nær var gået på næsen.

»Det stormer!« sagde han med en umiskendelig glædesklang i stemmen til Carlo; men denne værdige ungersvend bare fnøs hånligt. »Stormer! Næ — hun bare ruller lidt! Vent du, til ankeret blæser ud af kaptajnens forgyldte knapper — som det gjor'e på sidste rejse — så ka' du tale om storm.«

I en ruf for Otto ud ad døren og så ud over den grønne sø, der i vældige buer med hvidt på toppen stormede mod skibet. Han havde aldrig set et sådant skuespil før og betragtede det med en blanding af beundring og rædsel. Af og til stak »Morsia« stævnen lige ned i søen, der fossede mod og ned på fordækket for så hamrende og dundrende at slå mod overbygningen. Vinden kom i stød og med så voldsom kraft, at Otto var lige ved at gå »firkant«, da han gik ud på det åbne dæk.

Det var en rigtig vestenstorm, kommende fra Kap Hatteras og fejende langs hen over Atlanten. Ude til luvart så man en anden damper, der rullede, så dens røde bund blev tydelig; men intet øjeblik tænkte »den gamle« oppe på broen på at gå ned med farten. »Morsia« var et juleskib, og alle juleskibe skal være præcis i havn, så han holdt på lige op i vindøjet, som man kan, når skuden er god, og det kram, der stikker i den, det samme! Op mod den hylende vestenstorm brasede den svære skude, så det knagede i spanter og skodder.

Passagererne var næsten alle klogelig bleven i deres køjer, og jomfruerne — med Olsen i spidsen — havde travlt med at hjælpe og trøste dem. Det var ikke så svært, for alle vidste, at der kun var få timer til at nå i læ af land; men da Olsen kom ind for at se til sin lille veninde frøken Dalum, lå hun i pyjamas på kahytsgulvet, tilsyneladende besvimet. Nå — så galt var det nu ikke, for da Olsen havde fået hende op i køjen, berettede hun, at hun bare var falden på vej hen til vaskekummen for — ja, ærlig talt for at »knække« sig. Hun havde imidlertid slået sig — Olsen så lidt blod på hendes venstre kind — og så løb jomfruen ud og fik fat på Otto. Hun mødte ham balancerende med en kaffebakke, og da hun sagde til ham om at hente doktoren, lo han henrykt. »Den går i vinkel, moster!« — hvortil Olsen smilede igen og sagde »Vi håber! Den er i hvert fald på vej! Bare han nu benytter tjansen!«

Frøken Dalum anede ikke, at doktoren var blevet hentet, og hun sad op i køjen med en flaske for munden. En rigtig stor bajerflaske med en sømand i olietøj på baggrund af et oprørt hav. »Neptunatogen« stod der på flasken med højrøde bogstaver, og sømandens ansigt udtrykte den højeste foragt for stormen — for han havde et billede af den samme flaske for munden. Denne mod søsyge ufejlbarlige vædske havde den lille Dalum fået af en veninde, og nu var øjeblikket kommet til at tømme den!

Det bankede på døren, men inden den unge pige fik taget flasken fra munden, gik døren op, og ind trådte doktoren! Men hvilken doktor! — Høj, streng, myndig, helt i hvidt med et klædeligt sort stetoskop stikkende op af lommen — komplet en overjordisk professor på stuegang.

»Hvad er det for en flaske?« sagde han med let hån i stemmen. »Føj! Smid det pøjt« — men smide noget kunne lille Dalum jo ikke, som hun sad der i køjen, og så gjorde doktoren det for hende. Med et ryk rev han flasken til sig, gik hen til vaskekummen, og der endte sømandens glæde, den livgivende »Neptunatogen« sin korte tilværelse.

»Bras! Arkanum!« snerrede doktoren over skulderen, »nå, lad os så se på såret! Hvor slog De Dem?«

Frøken Dalum var både tavs af søsyge og af rædsel for den store, myndige hersker af en mand, der pludselig havde afløst den rare, lidt usikre doktor fra morgengymnastikken — og måneskinnet ikke at forglemme.

»Nå!« — det lød som et piskesmæld, og så — ja, så tudede hun af bare befippelse. Doktoren gjorde et skridt hen til hende — hvorefter »Morsia« blandede sig i sagen. Den stak næsen op over en sø — stod på hovedet nedad den, så doktoren tumlede op mod skottet, gik så agterom og tog ham med sig. Han gled og famlede efter noget at støtte sig på, hvorpå »Morsia« tog en ny sø ned over stævnen, og da den stampede videre, ligesom rystede skibet stævnen — som en hund, der har en rotte i munden. Det er der nogen skibe, der gør, og det virker ofte lidt forvirrende.

Det forvirrede i hvert fald den myndige doktor, for han gled og — ja, han faldt styrbord over og endte lige i frøken Dalums arme — udstrakte for at han ikke skulle falde.

Resten af historien — og et referat af, hvad de to sagde til hinanden — behøver ikke at gengives. Dels kan vist enhver tænke sig til det, dels refererede Otto det til Olsen med ordene »Endelig faldt tiøren, moster!« Olsen sukkede — og skal vi være ærlige, så må vi berette, at de begge lyttede lidt! Olsen ude fra gangen — Otto fra en tom kahyt ved siden af.

»Strenge herrer regerer sjældent længe,« siger et gammelt ord, med hvilket søfolk ofte trøster sig — selvom det ikke passer. Det passede nu denne gang, for en time efter var søen næsten som både Peplinge- og Damhussøen på en sommersøndag. Havde Olsen og Otto ikke vidst alt, havde det heller ikke gjort noget, for da udkiggen sang ud for land, kom doktoren og frøken Dalum op på kommandobroen, røde i hovederne og med et så henrykt ansigt, at det havde kunnet sættes i aviserne som annonce om forlovelse. — Kaptajn Henriksen glemte lodsen, der netop nu lagde til på »Morsia«s styrbords side, og fortabte sig i lykønskninger, der fortsattes, da parret kom ned på dækket og mødtes med deres rejsefæller.

Frøken Dalum gik i land med sin doktor og bevægede den frue, hos hvem hun skulle have plads, til at give hende fri. Kaptajn Henriksen gav hende en kahyt, som egentlig tilkom en anden — men der var jo særlig anledning til denne uregelmæssighed, undskyldte han sig for sig selv.

— — —

Da »Morsia« stod ind til København, udtrykte kaptajnen sin mening om forlovelsen til den vagthavende styrmand — der høflig hørte på ham for tyvende gang med den »tjenestelatter«, der skal til i et sådant tilfælde.

»Ja, jeg tror nu, det var, fordi hun lukkede op for vandhanen,« sagde kaptajnen, »mærk Dem det, styrmand! Når de græder, så er vi stakkels mandfolk ikke en skejs værd. Jeg har altid følt mig som en knækket lilje overfor kvindegråd,« tilføjede kaptajnen eftertænksomt, og nu var styrmandens smil ægte, for den lille, tykke, skaldede kaptajn lignede alt andet end »en knækket lilje«.

Carlo vidste bedre besked, for Otto havde fortalt ham om både sin fløjtekoncert og masteskrabning. Han havde — ligesom Otto — holdt på »Yep« i Sweepstaken, og da han talte de fire femogtyveører op, mælede han myndigt »Flot centret af hende pigebarnet« — og så nedladende til den beskedne Otto. »Ja, det var nu ligegodt en god gerning, du go're, lille Otto — al'så en a' dem, du ska' gøre hver dag — og det var osse den fineste, du kommer til at gøre! Lige i mål!«

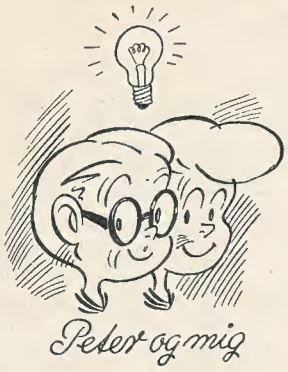

CARL CHR. JENSEN
fortæller
og Leo Fredsbjerg tegner

BLADE AF EN OPFINDERS DAGBOG

Et sælsomt køretøj

Peter og mig, Nuller, har mange sjove ting for. Vi er opfindere! Vi har allerede opfunden mange ting, kan I tro. Det er vældig morsomt at være opfinder. Vi kan bare ikke rigtig få folk til at købe vores opfindelser. Nu havde vi f. eks. lige lavet sådan en god maskine til Peters moster til at vinde garn på. Hun bliver nemlig altid så ked af det, når Peter bliver træt i armene af at holde garn, og det bliver Peter meget hurtigt! Så opfandt vi altså en ny maskine til at vinde garn på. Den blev lavet af et gammelt vandrør og to tandhjul fra en blå cykle. Den gik faktisk glimrende, syntes Peter og mig, men Moster var ikke så meget for »teknikkens vidundere«, som hun sagde, så maskinen blev kasseret. Den kunne nu heller ikke vinde garn ret godt, for garnet ville hele tiden gå i urede, og det var faktisk ikke så godt. Så Peter må stadig holde garn, når han er ude hos Moster, til han bliver træt i armene, og det bliver han altså som før skrevet meget hurtigt, undtagen når der er bolsjer i dåsen!

Men det var jo slet ikke »garnvindemaskinen«, jeg ville fortælle om, det var Sørensen! — Kender I Sørensen? Det er ham, der bor ude ad skoven til. Han opfinder også, og så handler han med gammelt jern. Vi er kunder ude ved ham, Peter og mig. Vi bruger jo meget gammelt jern til vores opfindelser, og når een af vore maskiner ikke kan gå rigtig godt, kan vi altid sælge den igen til Sørensen som gammelt jern. Men Sørensen er altså også opfinder, ja, han er ikke så dygtig som Peter og mig, for han har jo ikke arbejdet i faget så længe, han har faktisk kun opfundet een ordentlig ting, men den er Peter og mig også mægtig misundelige på ham for. Det er en B I L !!! Ja, I kan vel godt forstå, at jeg skrev det med store bogstaver og satte udråbstegn bagefter, ikke? Tænk at kunne lave en bil selv!

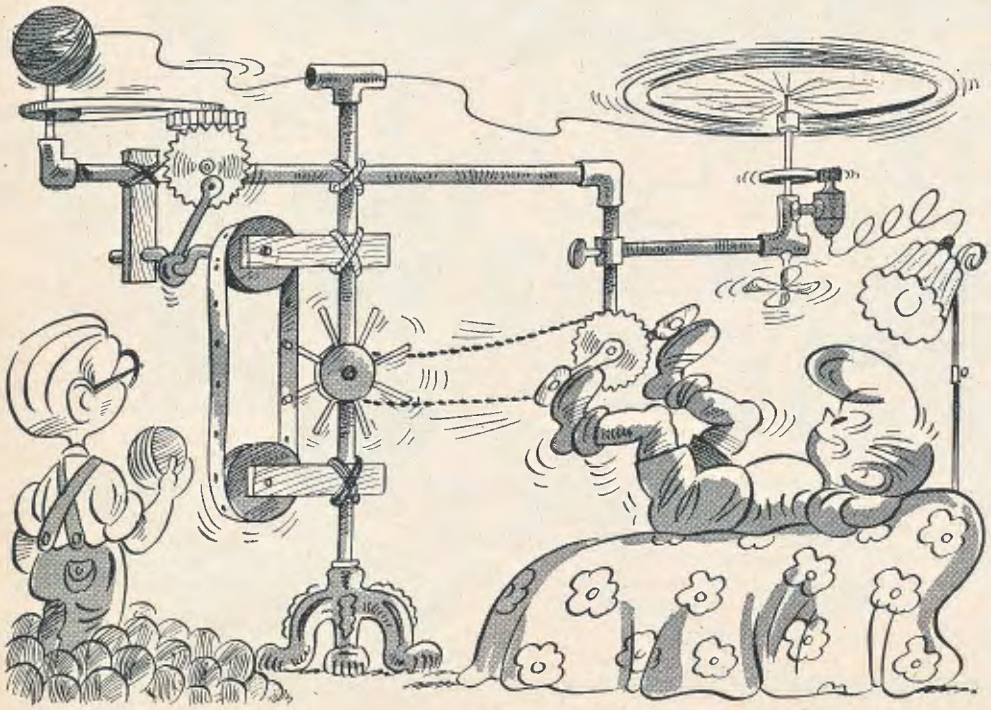

Det må Peter og mig ikke endnu, siger far. Vi kunne komme galt afsted. Som om opfindere tænker på det! Tror I, vi havde haft elektrisk lys og grammofon, hvis Edison (I ved godt, det var en opfinder ligesom Peter og mig) havde været bange for at komme galt af sted! Men han havde nok også en far, der så med mere forståelse på teknikkens vidundere. Nå, men det var Sørensens bil, jeg ville fortælle om. Vi var ude at se den igår, Peter og mig. Det var en flot bil, ikke et dollargrin, men noget i den retning. Sørensen havde i årenes løb samlet så meget gammelt jern, at han kunne lave en bil. Den så meget bedre ud, end en almindelig bil, for der var mange flere håndtag og knapper i den, og det er jo noget, en opfinder ser på, forstår du nok. »Ser I drenge,« sagde Sørensen, »I kan nok huske de panserbiler, der var på manøvre her i efteråret, de kunne køre lige godt både forlæns og baglæns. Min bil er bygget ligesom dem.« Peter og mig kiggede beundrende på køretøjet. Hvis han også havde fortalt os, at den kunne køre sidelæns, ville det ikke have undret os spor! Men nu skal jeg fortælle lidt om vognen. Køleren havde engang siddet på en rutebil, det var derfor den synede lidt voldsomt i »landskabet«, som Sørensen sagde. De fire hjul var ikke helt ens. Det ene var taget fra en lille sportsvogn; det havde gule fælge og røde eger. Det andet hjul havde siddet på en gammel udrangeret politibil; det var derfor grønt. Det tredie var der ikke noget særligt at bemærke om; det var bare punkteret; men det fjerde hjul var noget ganske særligt! »På grund af de vanskelige tider,« sagde Sørensen med sorg i stemmen, »var det umuligt at få fat i flere luftringe. Jeg måtte derfor nøjes med dette hjul fra en gammel brandbil.« — Vi slugte bilen med øjnene! Heldigvis var vi jo opfindere, for ellers ville vi jo nok have sagt, at karosseriet nærmest lignede et kalveskur. Sørensen havde heller ikke kunnet skaffe et rigtigt vindspejl, men så havde han taget et vindue fra sit lysthus, og fru Sørensen havde hængt nogle gardiner op derinde og sat to af sine bedste pelargonier i vindueskarmen, »for at pynte lidt på mekanikken«, som hun sagde. »Hvordan kører De baglæns?« spurgte Peter, da vi havde kigget lidt på vidunderet. »Åh, det går nemt,« sagde Sørensen, »jeg ser blot op i køkkenspejlet dér, og så kobler jeg bagmotoren til. På den måde undgår jeg et ekstra rat, og det var der heller ikke rigtig plads til, forstår I. Og her skal

I se min særlige opfindelse. Det er nødbremsen!« Vi kiggede meget interesseret. Det var et lille anker, han havde købt af fisker Olsen nede ved fjorden. Når han trak i en snor, faldt det ligeså nydeligt til jorden og bremsede bilen, selv i de mest svimlende hastigheder. »Men I ser meget bedre, når I får en køretur,« sagde Sørensen, »nu er der ikke ret megen modvind, hop bare op!« Vi hoppede op omgående. Det skulle vi ikke have gjort! Men det vidste vi jo ikke dengang! — Sørensen havde anbragt startsvinget bagi, »for hvis den pludselig skulle give sig til at køre, ville jeg jo blive kørt over,« sagde han. Sørensen drejede på startsvinget. Peter og mig sad meget spændte. Der kom et par ryk, men så heller ikke mere. Sørensen mumlede noget om »et teknisk uheld«. Vi nikkede forstående. Ork, dem havde vi haft mange af, især med garnvindemaskinen! Sørensen drejede igen. Mange gange! Over til! Pludselig hamrede maskinen løs. »Det er jo også motoren fra et gammelt tærskeværk,« sagde Sørensen, »så den kan jo høres!« Sørensen tørrede sveden af panden og skulle lige til at hoppe ind — da begynder kareten at bevæge sig!!! Sørensen gav et ordentlig hop på stedet, og inden mange øjeblikke var vi i fuld fart hen ad vejen. Sørensen kom løbende bagefter. »Grib rattet!« skreg jeg til Peter. Han har nemlig mest forstand på biler, for han har læst en bog om Ford! Peter greb rattet, og klamrende sig til det forsøgte han at holde uhyret midt på vejen! »Stands dog, mand!« råbte jeg ind i øret på ham. Peter greb i blinde og trak ud i et håndtag. Maskinen skælvede, som skulle den gå midt over! Det sydede og bruste under vore fødder, og så pludselig kørte vi for fuld fart baglæns! »Se i spejlet,« skreg jeg til Peter, og vi stirrede op i spejlet. Det var, som om vejen blev slynget lige op i hovedet på os. Hov, der kom Sørensen løbende. Han vinkede voldsomt til os. Han nåede lige at smide sig i grøften, da vi for forbi. Vi nærmede os huset! Peter rodede rundt mellem alle de mange håndtag og kontakter. Bare han nu fandt det rigtige! Jeg tror ikke, fru Sørensen ville bryde sig om at få os helt ind i dagligstuen med bil og det hele. Endelig! Peter f a n d t det rigtige håndtag! Samme skælven som før, og vi for fremad igen! Peter fortsatte sine forsøg. Han trak i en snor, der hang ned fra loftet ved siden af den til nødbremsen. »Ritsch!« sagde det. Det var mekanismen til solskinstaget, der fungerede lidt for kraftigt. Vi kunne nu se den blå himmel fare hen over os i rasende fart. »Nå, frisk luft er gavnligt,« tænkte jeg, mens jeg hagede mig fast for ikke at falde udenbords. »Pas på, her er ujævn vej!« skreg Peter. »Bums« !!! Jeg fik en ordentlig een i knolden. Det var en af fru Sørensens pelargonier, der dejsede ned på mit arme hoved efter et mægtigt spring fra vindueskarmen. Den anden hoppede ud ad vinduet, men glemte at lukke det op først! Peter havde imens fundet en ny kontakt. Han trykkede, men der skete intet! Så tog han to på een gang. Det lød, som om en ny motor blev sat igang. Farten blev vildere og vildere. Jeg begyndte at forstå, hvad far mente med at komme til skade, hvis vi opfandt en bil. — »Væ-æ-æk!« skreg Peter. Jeg kiggede forskræmt ud. Der stod en ko henne på vejen. Jeg lukkede øjnene! Da mærkede jeg et voldsomt ryk i kassen. »Gode, gamle Peter,« mumlede jeg og åbnede øjnene igen. Peter havde fundet bak-mekanismen! Vi rasede baglæns igen. Jeg åndede lettet op. Hvem var nu det, der kom farende der, fægtende med begge arme? Åh! Det var jo Sørensen. Han råbte noget til os, men det var ikke til at høre. Peter måtte dreje helt over i venstre side for ikke at køre ham ned, for så havde vi jo ingen steder at købe gammelt jern til vore nye opfindelser! »Kratsch!« sagde det. Det var skærmene på den ene side, der blev revet af. »Stands dog vognen,« råbte jeg til Peter gennem larmen. »Jeg kan ikke!« brølte han tilbage, »dette her skrev Ford ikke noget om!« Pludselig fik jeg en idé! NØDBREMSEN! Jeg kravlede hen til snoren til ankeret og trak så af alle kræfter! Ankeret raslede ud, og så gav det et voldsomt ryk i vognen. Jeg troede, den var gået midt over! Peter udstødte et suk og lagde sig besvimet bagover! Et øjeblik efter nåede Sørensen hen til os. »Synes I ikke, den kører godt,« råbte han. Han sagde ikke noget om taget, der var væk, og de to skærme, der sad nede på piletræerne, men han er nu også sådan en flink mand. Peter vågnede op igen. »Det er faktisk en god bil,« mumlede han, »men den er jo lidt indviklet at køre!« — »Ja, den er ikke for nybegyndere,« sagde Sørensen stolt. »Vil I ikke have en tur til.« »Nejtak,« sagde Peter forbavsende hurtigt. »Jeg er så træt, som om jeg havde vundet garn en hel halv time!« — Jeg havde heller ikke lyst. Jeg havde fået nok af biler idag! Og hvis Peter og mig engang bliver store nok til at opfinde en bil, skal der ikke være brandbilshjul på uden luft i, for jeg sad lige over det hjul hele tiden, og jeg er så øm, at jeg må stå op og skrive dette. — Nå, jeg må hen til Peter igen, vi skal have lavet nogle nye maskiner nu til jul. Vi tænker på en klejnevrider med indbygget forstørrelsesapparat. De klejner, mor bager, er som regel for små! Men det kan I høre om næste jul!

»Nuller«.

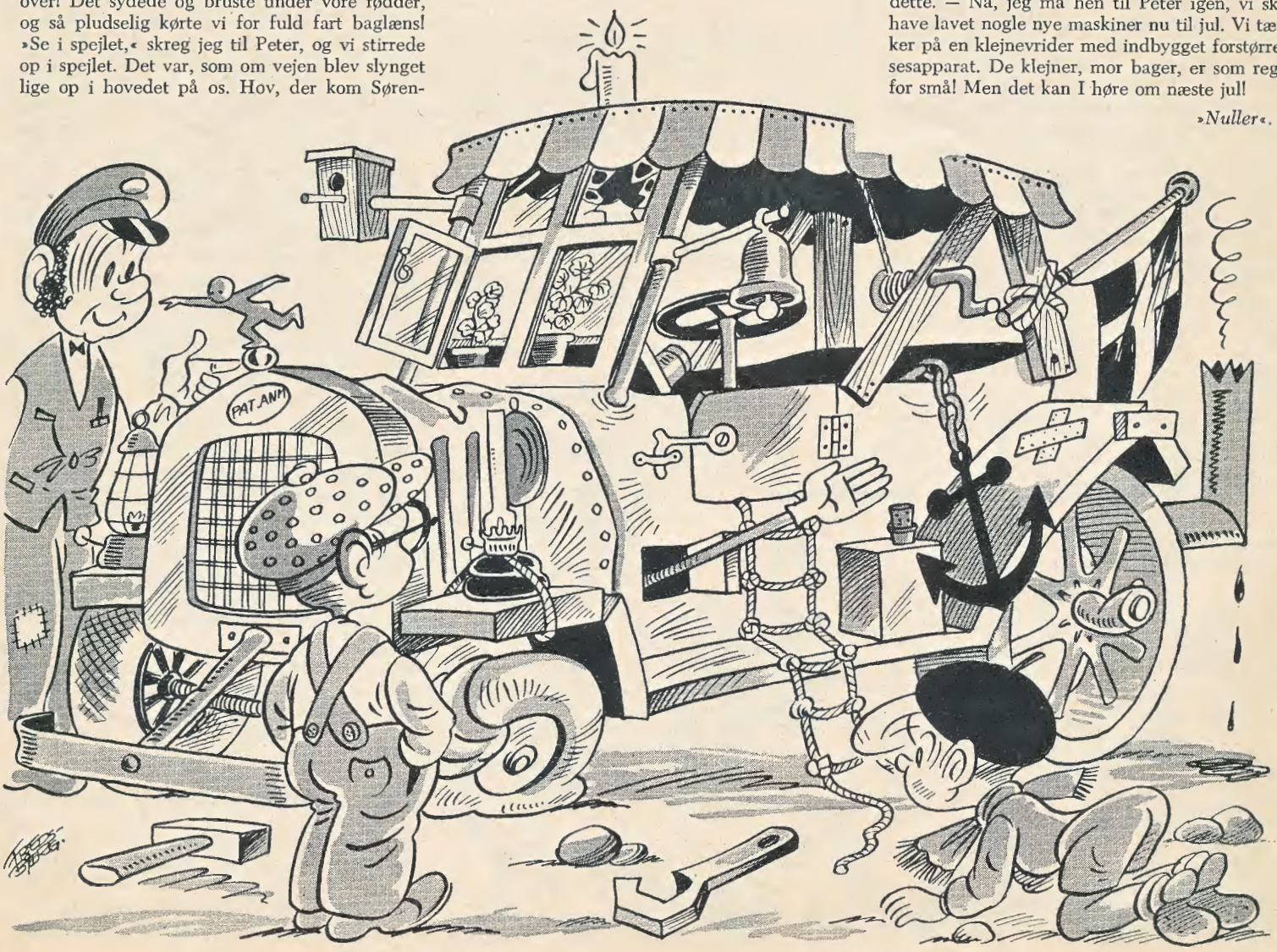

SPEJDER-QUIZ

1. Her er en spejder på den vandring, som kræves til 1. kl.-prøven. Han har lige fået indrettet sin bivuak. Er han fra:

1 Venezuela?
× Italien?
2 Canada?

—

2. To amerikanske spejdere er i gang med en spændende signalering under en øvelse. Er det:

1 Semafore-signalering?
× Morse-signalering?
2 Relais-signalering?

—

3. Disse pigespejdere viser en folkedans ved et større stævne. De er fra et land, hvor der tales mere end eet nationalt sprog. Er de fra:

1 Sverige?
× Spanien?
2 Schweiz?

—

4. To norske KFUK-spejdere har på en øvelse fået denne »første hjælp«s opgave. Hvor lægges forbindingen:

1 Skinneben?
× Nøgleben?
2 Albueben?

—

5. Flokken danser ved et udendørs flokmøde en spændende jungledans. – Er det:

1 Baloo-dansen?
× Kaa's hungerdans?
2 Bagheera-dansen?

—

6. Her er et billede af søspejdere og rovere på kajak-færd. Er de fra:

1 England?
× Egypten?
2 Mexico?

—

7. De tre pigespejdere skal til at danse en gammel, national dans ved en opvisning. Er de fra:

1 Lolland?
× Australien?
2 Sicilien?

—

8. Disse to spejdere er i færd med at vise en ceremoni, som deres forfædre ofte udførte den. Er spejderne fra:

1 USA?
× Grækenland?
2 Pakistan?

9. Her er nogle hollandske spejdere i færd med en spændende brobygning. Er det en:

1 Tovbro?
× Kranbro?
2 Løbebro?

—

10. En ny spejder skal lære at sætte et flag på den rigtige måde. Er det knob, som patruljeføreren viser ham:

1 To enkelte halvstik?
× Pælestik?
2 Flagknob?

—

11. Senior-spejdere og rovere tager i vinterhalvåret ofte på week-end lejr i stort telt, som hedder:

1 Tipi?
× Wig-wam?
2 Spidstelt?

—

12. Se rigtigt nøje på disse to drengespejdere og bedøm så, om de er fra:

1 Belgien?
× Skotland?
2 Østrig?

—

SPEJDER JUL'S PRÆMIEOPGAVER 1952

1. Kan du finde vej gennem labyrinten? Gå ind i nederste venstre hjørne og følg labyrintens gange hele vejen rundt, sådan at du til sidst kommer ud samme sted, hvor du kom ind. Ruten tegnes op.
2. Oskar har været så heldig at finde den sidste melding i den spændende skattejagt, og nu er han godt på vej mod målet. Men hvad står der i meldingen? Kan du indsætte de manglende bogstaver? Skriv da løsningen under tegningen.
3. I denne forvirrede klump kan du, hvis du ser godt efter, finde 9 bogstaver. Sæt disse bogstaver i rigtig rækkefølge, og der vil fremkomme et meget aktuelt ord.
4. I de gode, gamle dage brugte man i visse lande kileskrift. Spejderen her har fundet en sten med disse mystiske skrifttegn, som han nu forsøger på at tyde. Han undrer sig imidlertid over, at man allerede dengang havde en særlig form for et morsealfabet. Hvad står der på stenen?
5. Noget er der galt ved denne lille lejridyl. Tegneren må sikkert ikke have tænkt sig rigtigt om, for der har indsneget sig ikke så få fejl på tegningen. Hvor mange virkelige fejl kan du mon finde? Skriv antallet i den lille firkant under tegningen.
6. Denne rebus adskiller sig fra en almindelig rebus derved, at der hverken er hoved eller hale på den. Samtidig med at du løser den, skal du derfor finde ud af, hvor den begynder. Men det kan vist da heller ikke være svært?
7. På side 25 og 26 finder du en interessant »Spejder-Quiz«. Efterhånden som du løser de 12 opgaver, skriver du resultaterne op. Vi håber, at det bliver 12 rigtige!

Når de 7 opgaver er løst –
sendes løsbladet i udfyldt stand til korpskontoret eller til »Spejder Jul«s præmieopgave, Amaliegade 24³, København K.

Der er 14 præmier:
1. præmie: et gavekort på 100 kr., 2. præmie: et gavekort på 50 kr., 3. og 4. præmie: hver et gavekort på 25 kr., 5.–14. præmie: 10 gavekort à 10 kr. – Skriv under dit navn (nederst på løsbladet) hvilket af spejderdepoterne, du ønsker gavekortet til, hvis du skulle blive en af de 14 heldige vindere.

Opgaverne indsendes inden 1. januar 1953,
og resultatet af konkurrencen vil blive meddelt i de 4 korps' spejderblade. Præmierne vil i januar blive tilsendt vinderne.

SPEJDER JUL: PRIS KR. 1,50

SPEJDER JULS PRÆMIEOPGAVER 1952

1

2

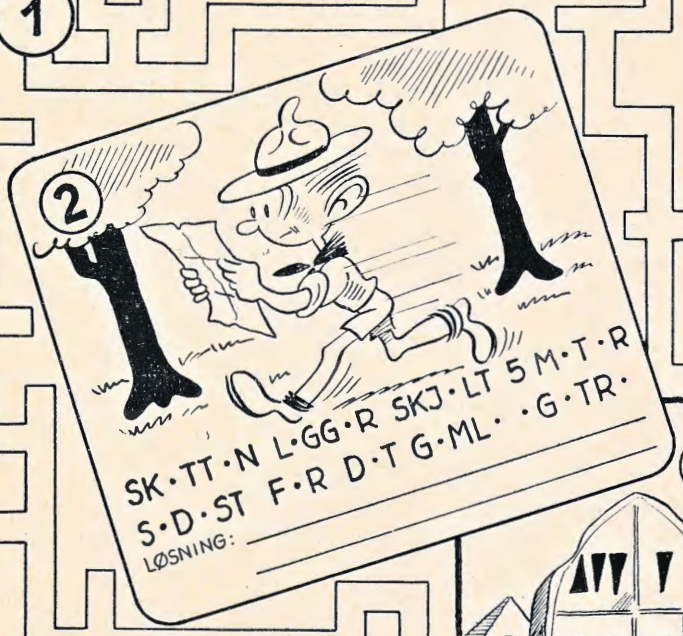

SK·TT·N L·GG·R SKJ·LT 5 M·T·R
S·D·ST F·R D·T G·ML· ·G·TR·

LØSNING: _____

3

LØSNING: _____

4

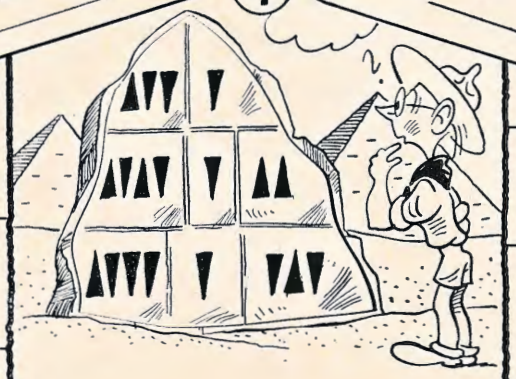

LØSNING: _____

5

LØSNING: IALT ☐ FEJL.

6

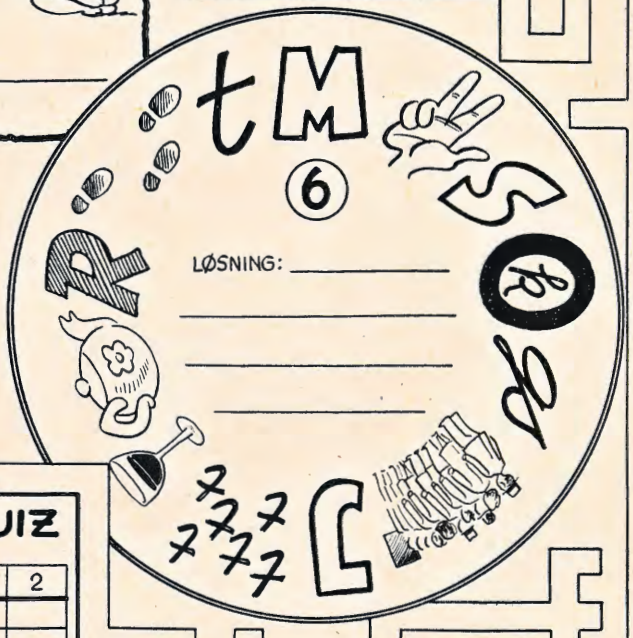

LØSNING: _____

7

SPEJDER-QUIZ

	1	x	2
1. BILLEDE			
2. -"-			
3. -"-			
4. -"-			
5. -"-			
6. -"-			
7. -"-			
8. -"-			
9. -"-			
10. -"-			
11. -"-			
12. -"-			

INDSENDER: NAVN _____ ADRESSE: _____ BY _____